

FOAIA POPORULUI

Preful abonamentului:
Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminică

INSERATE
se primesc în biroul administrației (strad
Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani,
a treia-ora 10 bani: și timbru de 60 bani

Iubileul Majestății Sale.

Ani 70 s'au împlinit ieri, în 18 l. c. dela nașterea Înălțatului nostru Împărat și Rege. Popoarele supuse Lui au sărbătorit pretutindenea această zi, căci zi de sărbătoare este pentru o țară, ca și pentru o familie, când capul ei ajunge la o vîrstă atât de frumoasă.

Față de pregătirile ce s'au făcut de mai înainte, ca aceasta zi să se sărbeze cu pompă mare, înălțatul nostru monarch a zis, că Lui nu-i trebuie pompă, nu-i trebuie sărbări sgomotoase, căci inima lui e cernită de multele nenorociri, întemplete în familia împărătească. Și în adevăr, că pe iubitul nostru Cap al țării l-au ajuns multe nenorociri în familie. Cei mai iubiți ai Lui au murit de moarte silnică. Fratele Seu *Maximilian* a fost împușcat în America (în Mexico); fiul, nădejdea tronului, fostul prinț de Coroană, *Rudolf*, asemenea a avut un sfîrșit trist și apoi la toți ne este cunoscută moartea tragică a Împărătesei-Regine *Elisabeta*, care a fost ucisă acum doi ani în Elveția.

Eată tot atâtea grele lovituri, cari trebuie să sgu due inima ori-și-cărui om, fie acela ori-cât de sus pus și ori-cât de puternic.

Dar' capii statelor nu sînt și nu trăesc numai pentru ei și familia lor; ei au menirea să grijească de soarta popoarelor, a căror ocărnuire o au. Împăratul și Regele nostru a avut și are la inima sa toate popoarele din marea împărăție Habsburgică. Dar' cu toate acestea, popoarele din Austria și Ungaria nu sînt fericite — ceea-ce însă nu e vina Capului. Durerea pentru aceasta însă o simte El, și poate-că El mai mult decât ori-care din noi. Și dacă, Înălțatul nostru monarch, și-a exprimat dorința, ca sărbările de iubileu să fie cât se poate de reduse și fără zgomot, a făcut-o nu numai pentru durerea ca om, pentru nenorocirile ce l-au ajuns în familie, ci și din cauza, că-și vede popoarele nemulțumite.

Noi Românii trebuie să fim cu mare mulțumire și recunoștință față de iubitul nostru domnitor, cât și față de

familia domnitoare. Ea totdeauna s'a purtat față de noi cu dragoste și iubire și ne-a ajutat și îmbunătățit soarta și încât s'a putut ne-a ocrotit față de împilatori și apăsători. De aceea Românii au fost și sînt credincioși față de familia domnitoare. În inima lor e neperitoare aducerea aminte de unii domnitori, cum a fost și bunul împărat din veacul trecut, *Iosif II.* care cu inima sa nobilă a ușurat soarta iobagilor, deslegându-i de glie. Apoi pentru Români

O vorbă către Bělgrădeni, — adevă Alba-Iulieni.

Cu titlul acesta ne trimite din Alba-Iulia un vrednic fiu al nației noastre, articolul ce urmează, asupra căruia atragem luarea aminte a cetitorilor noștri, cu atât mai mult, că el se potrivește și la alți Români țărani de prin unele orașe, unde chiar ar trebui să fie Români cei mai harnici.

Eată articolul:

Dacă aș fi preot aș fi scutit ca prin gazete să pot sta câteva minute de vorbă cu cinstiții mei Bělgrădeni. Da, aș fi scutit, că amvonul 'mi-ar fi locul cel mai potrivit, de unde, printre alte învățături religioase-morale să le spun și unele lucruri pe cari ca Români trebuie să le aibă necurmat înaintea ochilor; să le spun chiar și cu prețul că-mi voi atrage puțin supărarea lor, cum de multe-ori se întemplete când vrei să abați pe fratele tîu dela prăpastia spre care merge orbis.

Cum nu sînt preot mă folosesc de amvonul acesta, de foaie, care grăește întregi suflări românești și mă îndrept nu către așa numiții inteligenți cărturari, ci către frații Români purtători de opincă și spențel (măne-car), cari locuesc prin Lipoveni, Hăieuși, Maieri, Ulița-Șurilor și pe aiurea.

Să ne punem deci la vorbă. Mai toți sînteți din moși-strămoși de aici din Bělgrad. Mulți din cei cari sînteți de pe vremea revoluției știți și vă aduceți aminte ce deschilinire este între azi și atunci. La toate lucrurile, cari au făcut această mare deosebire nu mă opresc, ci numai la unele ce au tăiat mai adînc în viața voastră. Așa de pildă, vă aduceți aminte că la sărbările Nașterii Domnului umblați slobozi colindînd din casă 'n casă. Întreg orașul răsuna de voioasele voastre colinde: tot colinde ro-

mânești preamăreau pe cel născut. Tot atunci veselă trecea țurca pe la casele voastre. Anul-Nou îl vesteți fraților făcînd în decursul nopții până către dimineață un fel de musică, bătînd d'olaltă coperișele de pleu dela oale și lovind în căldări.

În ziua de Anul-Nou umbla 'Fasolea' urînd oamenilor noroc și sănătate. În carnaval, cășlegi ori 'fârșang', cum îl numiți, aveți petrecerile voastre frumoase românești, la cari jucați românește câte-o întorsătură, bătătoră, mînați ca o moară de arcușul cu foc al Țiganului dela Oarda-țiglarie.



FRANCISCI IOSIF I.

neuitată va rămînd visita Împăratului Rege, care a făcut-o după 1848 în munți *Iancului*. A fost cea dintîiu visită, ce a făcut-o un împărat Habsburgic popoului român indeosebi.

Binecuvîntată fie aducerea aminte a acelor Domnitori din familia noastră domnitoare, cari au făcut bine popoului românesc.

Din prilejul zilei însemnate de ieri, dorim Majestății Sale ani lungi de viață și domnie.

De hore nu ştiaţi, dar' nici ciardaşul nu vă ardea la călcăie. Postul Paştilor îl petreceaţi adunându-vă Duminicile ori sărbătorile dinaintea sfintelor biserici, pe la colţurile stradelor, unde cei mai în vîrstă staţi la sfat, ear' flăcării împreună se jucau de-a »lopta«, adevă pila, ori de-a »picul«.

La joc încă umblaţi. Fete şi feciori vă adunaţi la casa a câte-un Român ţinător de cărcimă. Cete de feciori şi fete vă daţi întâlnire la cărcima Românului, unde veseli vă petreceaţi la joc, în vreme ce bătrânele, mamele, cari îşi însoţeau fetele stînd mai la o parte, povesteau de cele petrecute şi viitoare la câte-un pahar de vin şi-o şurţă de cocoşi, sau flori, cum numesc Braşovenii cucuruzul prăjit în ciur de sîrmă. Aşa-i că vă aduceţi aminte de toate acestea! Aşa-i că atunci nu aveţi în fiecare colţ cărcimă şi boltiţă jidănească sau de alt neam de al vostru. Şi, şi dacă erau unele şi pe atunci, căutaţi cărcima şi bolta Românului, ear' nu a străinului...

Seara, pe uliţele Bělgradului se auzia câte-o doină, câte-un cântec de fluier jalnic, ori plin de dor. Zilele le petreceaţi cu lucru. Unii la lucru de zid ca zidarii făceaţi case mai după mână, hoarne; alţii ca zidarii întreprinzători vă apucaţi de câte-un lucru şi mai mare, ear' fiii vă erau ca »holangări«, adevă cărători de materialul necesar la zidit. Meseria celor mai mulţi, pot zice 40 la sută, vă era şi este zidăritul. Foarte puţin se ocupau şi cu bîrdăşitul şi nici o jumătate la o sută cu alte măiestrii. De cu primăvară până toamna tîrziu meşteşugul zidăritului ţinea strună. Cei mai mulţi îşi căutau lucru în loc, ear' puţinii se duceau la lucru şi în depărtări.

Peste iarnă şi, une-ori foarte lungă, munca nu vă zoria, căci vă întocmeaţi vieaţa după natură. Când da mugurul, deodată cu vitele ce vă eşiau la păşunat vă reîncepea şi lucrarea. Pe atunci şi până în timpul din urmă când unele legi au oprit pădurile şi păşunile, puteaţi ţine vite în număr mai mare, puteaţi ţine şi oi. Trebuinţele vieţii şi ale casei vi-le împăcaţim ai uşor, căci uşa bolţii Evreilor şi a străinului nu era deschisă în tot minutul. Femeile şi fetele, se deosebească ca orăşene de sătene purtau şi poartă şi azi rochii cu multe creţe, de carton, lână, pîr, ba mai şi mătăşă; şurţe şi marame pe cap asemenea de pîr sau mătăşă. Locul pieptarului sau al mîne-carului îl ocupă »leiber-ul«, un fel de vestă de stofă groasă strînsă pe piept şi tare desvilită la grumaz. Opinea neavîndă se strice şi batjocorească picioruşele Bělgrădenilor în cisme şi ghetete cu

călcăie înalte 'şi-au căutat scutul fericit. Meliţă, furcă, dăpăneţoare şi vrednicul răsboiu mai aveau sălaş pe unde şi unde şi-şi făceau treaba îmbrăcînd în pînză bună şi trainică casa întreagă.

Toate aceste spuse, fraţilor belgrădeni, veţi îngădui că-'s adevărate. Dar' toate aceste vă vorbesc despre o vieaţă frumoasă românească, vă vorbesc despre oare-care vrednicie. Să vedem cum stăm azi.

Mai întăiu cîntecul noastre româneşti, fie ca colinde, fie ca horituri, fie ca doine nu se prea aud. Fluierul de seară, care făcea ca fetele să întrerupă mestecatul mămăligii ca să alerge la poartă spre a asculta şi căuta după doinător, a amuţit. Turca se pomeneşte ca din poveşti, fasolca 'şi-a pierdut glasul de urare de An-Nou fericit, cu holde mănoase şi vaci lăptoase... Jocurile vi-s'au împetrişit cu ciardaşuri sau sînt mai mult de aceste. Şi acei cari zdrobesc mai tare câte un ciardaş trec de voinicii Bělgrădenilor. În postul Paştilor aveţi jocuri nevinorate, sănătoase şi foarte plăcute — aveţi jocuri așa numite sociale de-a lopta. Acum fie post, fie dulce, fie des de dimineaţă, fie la amiază, fie seara tîrziu, petreceţi vremea înşiraţi ca la strană în cărcima din Maieri a unui pripăşit de Ungur sau a Jidanului din faţa sfintei biserici. Vinarsul vă curge părâu, cărţile de joc vă aţîţă mînilor, cîntările ungureşti vă spurcă buzele. Apoi la ciardaş încă vă mai înlestaţi câte-odată. Spuneţi nu sînteţi în fiecare zi din revărsatul zilei, chiar şi în vremea slujbei dumnezeieşti până noaptea tîrziu cete de cete la strană în cărcimă. Muncii muncă grea şi cu banul greu agonisit îngrăşaţi năpârca care ca mîne o să vă batjocorească, să pue genunchel pe gîtul vostru. Încălziţi şerpele la sînul vostru.

Mai trei, patru ani cărcimarii şi boltaşii străini de neamul vostru din Maieri, din nemijlocita apropiere a bisericii erau lipiţi; azi sînt cu stare din câştigul amarei voastre sudori. În faţa străinului te linge, îţi rîde, te primeşte cu vorbe dulci! Ce crezi, doar' de dragul feţei tale, ori că eşti Român. Doamne fereşte! O toate plăcerile 'şi-le face de dragul banului tîu ce nu-l ştii chivernisi, ci îl dai pentru otrava trupului şi a sufletului tîu ce abia aşteaptă să 'ţi-o dea.

Nu puteţi şi voi, fraţi belgrădeni, să luaţi pildă dela alţi Români de pe la sate, cari au făcut legătură cu jurămint să nu mai bea holercă spurcată şi nu numai că au făcut, dar' s'au şi ţinut de jurămint. Astfel de legături, însoţiri de cumpătare sînt multe şi oamenii cari fac

parte din ele nu pot din destul să mulţumească lui D-zeu pentru buna lor stare, sănătate şi limpezime de minte, ce a urmat din nebeutura rachiului şi necăutarea cărcimelor otrăvicioase.

Precum alţi Români au avut puterea lăpădării de sine şi a încunjurării diavoleştei cărcime, oare voi, fraţilor belgrădeni, să fiţi mai slabi de ânger!

D'apoi certele ce le duceţi din cărcimă şi le băgaţi în căminele caselor voastre nu se răsbură toate şi asupra copiilor voştri.

În loc de cărcimă şi rachi, gîndiţi-vă mai bine că părinţii voştri au făcut puţin pentru voi ca să vă puteţi agonisi mai uşor şi mai cu belsug pînea de toate zilele; gîndiţi-vă că vremile s'au schimbat şi azi loc de păşune nu mai este, lemnele din pădure sînt cam oprite, greul vieţii pe ce merge creşte; străinii cu mai multă chibzuială şi carte vă năvălesc din toate părţile, vă scot şi de pe cea din urmă bucată de loc rămasă ca pomeneire dela moşi strămoşi!

Gîndiţi-vă a vă da copiii la şcoală să înveţe bine a ceti şi scrie româneşte, a socoti şi în urmă să înveţe o măiestrie, un meşteşug care să-i aducă în casă pînea, starea şi mulţumirea. Din câţi sînteţi în acest oraş vestit românesc nici azi nu se găsec 20 la sută cari să ştie ceti şi scrie româneşte. Străinii, cari vin cu zdrenţele în spate şi de cari ieri alaltăieri joc vă băteaţi, vă lasă zdrenţele puturoase vouă şi urmaşilor voştri şi în schimb vă ia frumos curtea, casa, moşia. Şi de ce? Fiindcă ei au carte, socoteală, iscusinţă, vă cunoaşte patima după rachi, vă cunoaşte prostia şi se folosesc de voi precum voi vă folosiţi de vitele pe cari le mînaţi cu »cea boa«, »na rea«. Voi vă folosiţi de cea boa, na rea, faţă de vite, ear' ei se folosesc de rachi, de slăbiciunile voastre ca să vă înjuge la carul binelui lor. *Trebuie dar' să vă gîndiţi de învăţătura copiilor voştri!*

Nevestele şi fetele vi-le purtaţi îmbrăcate în rochie şi »leiber«. De ce? Pentru-că, vezi Doamne, îi modia dela oraş! D'apoi câte fete de preoţi cu stare; câte doamne avute nu poartă iie, crătîntă, brîu frumos naţional cu cingătoare şi pieptar potrivit pe trupul frumos al Româncei! Până şi Regina României în petrecerile cele mai alese şi la visitele crailor şi împăraţilor tot în crătîntă se înfăţişează. Doar' zdreanţa de rochie cumpărată cu bani scumpi dela Jidan şi trainică de azi pe mîne o face pe Bělgrădeană mai frumoasă, ori mai cuminte, ori mai cinstită între Români! Mie îmi vine o Bělgrădeană cu

FOITA.

Amintiri din cătănie.

Doine cătăneşti.

Impărtăşite de Ioan Călţia (din Şona).
(Urmare).

Cătu-'i iarna tot cu calul
Schimb dulceaţa cu amarul,
Tot cu calul cătănesc
Amarnic mă chinuesc;
Ce e drept în grajd nu-'i frig
Dar' sînt mîncat de urît,
De flămînd de ostenit.
Trage-aş şi eu o ţigare
Să mai uit de supărare,
Dar' şi de-aş ave tîbac
E oprit şi nu-'i iertat,
Făr' flămînd așa cum eşti
Trebe calul să-'l grijeşti,

Lângă cal stau ca un mut
Frec cu paie până-asud,
Nu 'mi-e iertat nici să cânt
Să-'mi mai treacă de urît,
Uit de foame, uit de sete,
Uit de dorul dela fete.

După-un cias ori şi mai bine
Curge apa de pe mine,
Până-ce vîd isprăvit
Şi calul e curăţit.
Acum când am isprăvit
Ne duce la călărit,
Prin zăpadă, ger şi frig
Auleu, că rîu mă stric,
Pe-un cal mare şi turbat
Îmi strigă să stau »haptac«,
Mînce-'l jalea şi bănatu
Pe cine-a făcut »haptacu«.
Pe calu voinic şi 'nalt
Să mai stau eu şi »haptac«
Cu urechile îngheţate,
Picioarele degerate,
Cu mînilor n'tepenite
Să mă uit drept înainte,

Eară calul trăit bine
Grijit, curăţit de mine
Să 'ncearcă să mă trîntească
De pămînt să mă isbească,
Eu de frică că-'mi rup capu
Uit acuma şi »haptacu«,
Prind şeaua să nu cad jos,
De moarte tot sînt fricos,
Dar' moartea aş vrea mai bine
Când vîd ce necaz pe mine.
Ţîindu-mă să nu caz
Îmi vine altu necaz,
Sare »lainantu« turbat
Dă cu biciul peste cap
Să stau şi-acuma »haptac«.
Peste mîna amorţită
Şi de frig înţepenită
Dă cu coada biciului
Ardă-'l para focului,
Toate trec cu vai şi-amar
Eu îngheţat de pe cal
Viu acuma ear' în grajd,
Eu sînt tare îngheţat,
Dar calu-'i tot asudat,

rochia ei cu o mie de crețe (cute) ca o mătăhală, ca o ciuhă.

Bělgrădenele noastre nu se poartă nici cum le este portul de Românce, dar' nici cum le e vorba. Aceasta încă au început să 'și-o schimbe, mai ales lăptăresele, cari duc lapte în cetate și prin oraș. Lăptăresele noastre s'au chivilisat, căci gângăvesc nemțește și o înoadă ungurește. Care o incurcă mai bine în aceste limbi, e mai făloasă! Și ca să arete că sunt dornice de înaintare își trimit copiii clăie grămadă la kisdedovul înființat din grija guvernului în mijlocul Maierilor.

Despre economia ce se face cu cumpărarea schimburilor, albiturilor din șetrele jidovești, nu mai vorbesc, ci las comitetului despărțământului »Asociațiunii« din Alba-Iulia să escrie concurs de 10 galbeni pentru acea Bělgrădeană, care va dovedi că se îndeletnicește cu răsboiul.

Poate-că cele spuse până aici despre frații bělgrădeni se vor potrivi și la alte locuri, mai ales la orașe locuite și de Români. Nu cred însă ca undeva străinismul cu toate însușirile lui cutropitoare de vieață românească să fi cuprins mai mult teren ca aici.

Indreptare grabnică se impune, fraților bělgrădeni!

Străinii tot mai mult își întind lațurile după averea și vieața sufletească a Românului.

Biserici avem patru și din ele unele frumos împodobite, dar' din turnuri clopotele, mergând lucrurile în chipul acesta, nu peste mult glasuri tânguitoare vor da, vestind împrejurimii că Românii din cetatea viteazului Mihaiu de odinioară, obiceiurile 'și-au perdut, limba, deja destul de prost și rău vorbită 'și-au uitat și străinismul 'i-a înghițit. Feriți-vă până-'i vreme de prăpastia spre care vă împinge rachiul, prostia și nepăsarea de viitorul vostru. Așa să vă ajute Dumnezeu!

EL.

PROCES NOU „TRIBUNEI“.
„Tribuna“ de Joi scrie următoarele: *Azi a primit citație redactorul nostru responsabil, dl Andreiu Baltes, și conducătorul tipografiei noastre dl Iosif Marschall, prin care sunt amândoi poștiți să se prezenteze Vineri, 17 August, în cancelaria judeului de instrucție de pe lângă tribunalul regesc din loc, dl Gōdri Sāndor, pentru a li-se lua interogatoriul într'un proces intentat »Tribunei« pentru delict de »agitatie«. Sūntem veseli de »onoarea« nouă ce ni-se face!*

Din Italia.

Sāmbāta trecutā în 11 August n. a depus noul rege al Italiei, *Victor Emanuel*, în prezența corpurilor legiuitoare, *jurāmēntul* pe constituție și a cetit *mesajul de tron*, un fel de program al viitorului seu guvernament.

Jurāmēntul.

Jurāmēntul a fost depus în sala senatului, unde s'au prezentat senatorii și deputații în număr aproape complet, apoi prinții din familia domnitoare, regina și alte notabilități. Persoanele prințiare au fost primite cu ovațiuni însuflețite, cari s'au potențat la sosirea noului rege, încunjurat de curtea sa și de contele de Torino și de prinții d'Aosta și de Genua.

Dupā îndeplinirea unor formalități, regele a cetit cu ton înalt, următorul jurāmēnt:

»Jur înaintea lui Dumnezeu și a națiunii, că voiu păstra fidel constituția, voiu esercia puterea regească numai în conformitate cu legile și în sensul lor, voiu administra dreptate deplină fiecărui cetățean după dreptele sale pretensiuni și îmi voiu îndrepta ținuta în toate afacerile, singur și numai în conformitate cu interesele, prosperarea și desvoltarea națiunii«.

Când a terminat regele, sala arăsunat de *Eviva-te* însuflețite. Regele a subscris apoi trei esemplare a formulei de jurāmēnt, pentru arhivele statului, a senatului și a camerei.

A urmat după aceasta jurāmēntul corporativ al senatorilor și deputaților, după anumite formule.

Mesajul.

Terminându-ae actul jurāmēntului, regele a dat cetire mesajului de tron. Mesajul începe cu cuvintele:

»*Primul meu cuget e îndreptat poporului meu...*« Regele mulțumește poporului pentru manifestațiile de doliu, apoi promite că va păși pe urmele moșului și tatălui seu, pentru susținerea unității și libertății patriei, apoi accentuează pacea internă și esternă și termină, promițând, că va lucra pentru mărirea și înflorirea patriei.

În decursul cetirii regele a fost desintrerupt de vii aprobări, ear' în urmă 'i-s'au făcut grandioase ovații în senat, apoi pe stradă și acasă la Quirinal.

SCRISORI.

Concert în Seliște.

Spre a procura numeroșilor și distinsilor oaspeți ce petrec vara aici în Seliște distracție cât mai multă și mai plăcută, inteligența din loc a improvisat *Duminecă* (12 Aug. n.) un concert.

Programul concertului aranjat în momentul ultim a fost variant, ear' esecutarea lui a fost perfectă.

»*Reuniunea română de cântări*« din loc 'și-a esecutat toate punctele ce le-a avut în program cu o acuratețā și precisiune de admirat. A plăcut foarte mult »*Rēsunsetul Ardealului*« (I. Vidu), în care piesă partia de solo, cântată de d-șoara *Marinufa Cristiu*, prin cântecul liniștit și sigur, făcea să-'ți parā că intr'adevăr auzi și simți jalea »*pāsēricei din ogor*«... Ear' întrevenirea măiastrā a corului marea farmecul misterios al acestui... rēsunset.

Deasemenea și piesele »*Nu-'i dreptate*« și »*Hora*« (G. Dima), apoi »*Lugojana*« (I. Vidu), esecutarea lor fiind întru toate escelentā a plăcut mult »*amicilor muzicii*« adunați, și aplausele ce le încoronau păreau a nu avē sfirșit.

Partea leului din acest concert a avut-o însă d-șoara *Anița Onițiu*. D-sa a esecutat, acompaniatā fiind la pian de sora d-sale d-șoara *Marița Onițiu*, mai multe piese, cari au stîrnit în public furtunoase aplause.

D-șoara *Anița Onițiu* are o voce de sopran bine cultivată, simpatică și destul de voluminoasă. Cântă cu mult sentiment, mișcându-te într'adevăr prin cântările duiosae (»E greu să uii...« și »În pădurea înverzită«) și ear' înșenînându-te și făcēndu-te vesel prin cântările viale (»Cântecule populare«). A fost mult și după vrednicie aplaudată. D-ra *Marița Onițiu* s'a dovedit de bună pianistā și prin esecutarea piesei »*Potpuriu românesc*«. A făcut bună impresiune și a întrunit complăcerea tuturor, concursul dat la acest concert al d-șoarelor *Igi* și *Hermine Krippner*, fiice ale unui simpatic căpitan din armata comună, care deja de doi ani 'și-a ales ca loc de recreațiune peste varā comuna Seliște. D-șoara *Igi* a esecutat la pian »*Polca dela Reine*« și a acompaniat pe sora d-sale *Hermine*, care a esecutat cu violina piesele »*Joseph*« și »*Dacă'n douăzeci de toamne*«...! Și una și alta a dat frumoase dovezi de destoinicia și măiestria ce o au în musica instrumentală. Au fost viu aplaudate din partea publicului. După concert a urmat o veselă convenire socială. *Arghir.*

Amar de norocul meu
Trebue să-l usc tot eu
Frecând cu paie mereu,
Pe când calul e uscat
Eu sūnt tare asudat,
Ostenit si beat de cap.
Acum hai la altă treabă
Cu butina după apă
Tot prin ger și prin zăpadă,
Socotească-acum ori cine
Cum e sănătatea 'n mine,
Rēu beut și rēu mâncaț,
Odată tot înghețat
Și-apoi eer' tot asudat
De ostentit mai mult beat.
Arzo focul de vieață
Cum o petrec de cu greață,
Că să nu fi fost pe lume
Sē nu dea Neamțu de mine,
Cu mult ar fi fost mai bine.

(Va urma).

Poesii populare.

Din Tērnova.

Culese de Ianč. F. Cercēga, lucr. la calea fer.

Frunzā verde de trifoi
Vino bade pe la noi,
Sē nu vii după grādinā
C'am o potcā de vecinā,
Te vede dela fântānā.
Sē nu vii pe la prileaz,
Cā avem un cāne breaz
Și sare drept la obraz,
Vino prin straturi de ceapā
Ca nime sē nu priceapā.

Fi-'ți-ar bādiță pēcat
C'aseară te-am așteptat
Tot cu foc și cu luminā
Și cu dor dela inimā,
Dacă vōzui că nu vii
Fācui dorul căpātāiu,
Cu dragostea mē 'nvōlfi,
Doamne rēu mē odihnii.
Grānele vara se coc

'Mi-a zis badea sē nu joc
Pān' la storsul vinului
Când voiu fi mireasa lui.
Storsul vinului trecut
Badea conciu nu 'mi-a făcut.

De-aș și cānta ca cucu
N'aș umbla vara la lucru
Ci-aș sbura din creangā'n creangā
Și-aș iubī care mi dragā.
De-aș fi pasēre ușoară
Aș sbura în altā țearā
La un an aș venī earā,
Sē vōd māndra ce mai face,
Fār' de mine cum ii place,
Sē vōd de mē mai iubește,
Ori la altu ea gāndește.

Māndra mea de astā-varā
Mē roagā s'o iubesc earā,
Darā eu n'am bolānzit
Sē iubesc ce-am părăsit
Nice nu am căpiat
Sē iubesc ce am lāsāt.

DIN LUME.

Întâmplările în China.

Marea încurcăală ce s'a făcut în China din pricina răscoalei Chinezilor împotriva Europeanilor, începe cu încetul a se limpezi. Puterile Europene, la cari s'a alăturat Japonia și Statele-uniute din Americă, au trimis și trimit în China trupe, cari au pus pe gânduri pe Chinezii.

Trupele înaintează spre Peking capitala împărăției, voind a o cuprinde și a scoate teafări pe Europeanii, de acolo.

Depeșele anunță următoarele :

Berlin, 8 August n.

De comandant al trupelor aliate din China a fost numit contele *Waldersee*. El este unul din cei mai bine cunoscuți și talentați oficiali ai armatei germane. Se zice, că *Waldersee* va pleca cu trenul din Siberia la China, îndată-ce își va fi compus statul-major.

Contele *Alfred Waldersee* e născut la 1832 în Potsdam. Militar talentat, el a înaintat în grade înalte și acum e mareșal de cavalerie; e favoritul împăratului *Wilhelm*. *Waldersee* e căsătorit cu fiica unui bancher american, și se bucură de simpatii și în Statele-Unitate.

Marsilia, 12 August n.

Espeșiei franceze, ce pleacă la China, azi i-s-au dat sărbătorește stindardele, fiind de față presidentul *Loubet*. Presidentul a ținut trupelor un discurs în ton energic, care a avut un efect uriaș. La dejunul dat de primarul *Marsiliei*, presidentul a ținut earăși o vorbire energică, care a terminat-o astfel: »Răsboiul să fie scurt și decisiv. Nu e vorba acî de cuceriri, ci de satisfacție cuvenită«.

Londra, 13 August n.

Ambasadorul chinez din Londra a dat Sâmbătă guvernului englez edictul împărătesc, prin care *Li-Hung-Ciang* e însărcinat cu tratările de pace. Condițiile, ce se vor stabili, trebuie ratificate de împăratul Chinei. Edictul e datat din 7 August n.

Londra, 13 August n.

Guvernul chinez propune următoarele condiții de pace:

1. China e aplicată a accepta reforme *financiare*, ca banii creditorilor esteri să fie mai bine asigurați. Supravegherea vămilor să fie tot a Europeanilor. Vămile se pot urca cu 10—20%.

2. China e aplicată pentru reforme *justifiare*, cum sînt în Egipt, anume să se institue judecătoria internațională. Cu ajutorul dat de juriști europeni și americani, să se facă un codice de legi civile și penale pentru China.

3. Fiindcă Europeanii doresc a răspândi cultura europeană în China, pentru a înlesni aceasta, guvernul se învoeste, ca Europeanii să aibă influență asupra conducerii școalelor și instrucției din China.

Guvernul chinez dă espresione credinței, că puterile nu vor pretinde despăgubire de bani, de oare-ce nu vor a pedepsi, ci vor să se asigure, că în viitor nu se vor întempla lucruri, ca cele de acum.

După uciderea lui *Ketteler* și altor Europeani și după atâtea jertfe materiale, condițiile oferite de China nu sînt suficiente.

Washington, 13 August n.

Guvernul Statelor-Unitate a răspuns următoarele la edictul împărătesc de pace din Peking:

Cât timp ambasadorii din Peking nu sînt eliberați, nu poate fi vorba de

pace. Statele-Unitate însă sînt aplicate a interveni pentru încetarea dușmăniilor, dacă guvernul Chinei va lăsa să intre în Peking un număr de trupe aliate, care să însoțească pe ambasadorii la Tien-Tin.

Bruxella, 13 August n.

Din *Shanghai* se anunță, că *Li-Hung-Ciang* va merge la Peking numai după intrarea trupelor aliate acolo. *Li* crede, că atunci împărăteasa regentă va fi mai concesivă față de statele străine.

Londra, 13 August n.

Ambasadorul chinez de aici și-a exprimat îngrijirea, că prin înaintarea trupelor aliate a crescut pericolul pentru străinii din Peking. Depeșele deja anunță, că atacurile contra străinilor s'au reînnoit.

Londra, 14 August n.

Din *Hongkong* se anunță, că răscoala din China ia de nou întindere. 8000 de soldați chinezi, cu stindarde negre, au plecat la Peking. Alți 10.000 vor pleca de nou.

Viceregele din *Secinaw* a primit ordin să silească pe străini a părăsi imediat provincia.

»*Daily Express*« e informat din *Shanghai*, că trupele aliate se află în depărtare de 20 mile dela Peking. Starea Europeanilor în Peking e desperată.

Londra, 14 August n.

»*Times*« e informat, că guvernul englez a împrumutat viceregelui din *Vuciang* 75 mii funți sterlingi, cu 4½%. Cu acești bani se plătește solda oastei din provincia.

Bruxella, 14 August n.

O depeșă din *Shanghai* confirmă știrea, că *Li-Hung-Ciang* va veni în Europa, pentru a iniția tratările de pace.

Berlin, 14 August n.

Până acum au aprobat numirea de comandant a lui *Waldersee* următoarele state: Rusia, Austro-Ungaria, Italia, Statele-Unitate, Japonia și Anglia.

Urmasul lui Muraviev.

O depeșă din *Petersburg* anunță, că Țarul a numit pe contele *Lambsdorff* de conducător al ministerului de externe al Rusiei.

Contele *Lambsdorff* a fost încă pe când trăia contele *Muraviev* substitutul ministrului de externe, ear' după moartea acestuia a condus provisor ministerul. *Lambsdorff* e în floarea vieții, e prietenul păcii, are voință de fer și e foarte activ. E diplomat închis, avînt devisa: *cuvîntul spus e deja fapt*. Se zice, că proiectul de desarmare al lui *Muraviev* e opera lui.

Din Transvaal.

Burii continuă lupta. Guvernul Transvaalului și-a mutat rezidența la *Barberton*; *Kruger* a plecat deja la noua rezidență.

Complotul din Pretoria vestit zilele acestea prin o telegramă, fusese organizat de un număr de cetățeni din Pretoria, cari întrețineau relațiuni cu Burii din provincă. Măcelul oficerilor englezi și prinderea mareșalului *Roberts* era să se îndeplinească în timpul unui incendiu așa, că conjurații trebuiau să aprindă orașul din mai multe părți, ear' trupele bure, ce se vor fi apropiat de Pretoria în grupe puțin compacte, trebuiau să înainteze și să ocupe reședința mareșalului, precum și a altor autorități.

— În zilele din urmă au fost mai multe atacuri în Transvaal, între Burii și Englezi.

Oferte pentru cumpărători — și vînzători.

Cancelaria de mijlocire (agenția comercială) din Sibiu, strada *Poplăcii* nr. 15 își continuă cu multă isbîndă munca începută. Zilnic primește scrisori și comande din diferitele părți ale țării. Pusă în legătură cu renumite firme din țeară și din străinătate mijlocește cu ușurință vînzări și cumpărări de tot soiul de mărfuri și produse.

De data asta atrage atențiunea on. public asupra următoarelor afaceri favorabile:

1. Mijlocește cumpărări favorabile da săpun, lumini, cerasină, calafont etc.

2. Mijlocește cumpărări cu prețuri potrivite de salamă renumită de Sibiu.

3. Mijlocește cumpărări de corfe (în o sută de corfe 70 sînt de mîna și 30 de cărat).

4. Mijlocește, cumpără și vinde cusețuri românești, și porturi naționale din diferite părți ale țării.

5. Mijlocește cumpărări și vînzări de lemne bune de foc (uscate și neplutite) cu prețuri foarte potrivite.

6. Liferează cu preț convenabil ceapă de calitate bună.

Doritorii să se adreseze la: *Cancelaria de mijlocire Sibiu, strada Poplăcii nr. 15, la administrația „Foi Poporului“.*

AVIS.

»Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român« își va ține adunarea generală în Băile-Herculane, în zilele de 9 și 10 Septembrie n. a. c. Comitetul ce s'a instituit pentru aranjarea festivităților împreunate cu această adunare are onoare a încunoștiința pe P. T. public, doritor de a participa la adunare despre următoarele:

1. Primirea oficială a comitetului central la gara Băilor-Herculane se va face Sâmbătă, în 8 Septembrie, la ora 1 d. a. Programa detaliată despre decursul adunării se va publica mai târziu.

2. Taxa de odaie cu un pat pe zi este dela 1—5 cor. De fiecare pat separat 80 bani. Pentru lumina electrică se plătește 10% din taxa camerei. Serviciul de persoană 30 bani, de 2 persoane 60 bani, de mai multe persoane dintr'o odaie 1 cor.

3. Toți oaspeții veniți la adunare vor ave la 3 restaurante reducere de 25% din prețul mâncărilor.

4. Taxa unei birje pentru 4 persoane dela gară până în Băile-Herculane este 2 coroane.

5. Oaspeții veniți la adunare vor beneficia de aceste favoruri și după adunare ori-cât timp ar petrece în băi.

6. Pentru bilete de călătorie și încortelare cu prețuri reduse și pentru participare la excursiuni a se adresa domnului Dr. George Vuia, medic balnear în *Herkulesfürdő*, cel mult până la 31 August st. n. Ofertele în bani și taxele de membru sînt a se trimite casarului domnului N. Nestorovici, tot acolo.

Băile-Herculane, 10 August 1900.

Pentru comitet:

Ilie Curescu, vicepreședinte. *Dr. Petru Barbu,* secretar.

Meseriaşii şi neguţetorii noştri.

Rînduri-rînduri vin înştiinţările dela iubii noştri neguţatori şi meseriaşi, pe cari „Foia Poporului” cu drag le primeşte şi le publică.

Rugând pe toţi, ca să se înştiinţeze şi să-şi spună părerile şi nevoile, atragem luarea aminte a tuturor asupra *agenţiei comerciale sau cancelariei de mijlocire*. Comercianţii, meseriaşii şi plugarii vor avea bune foloase dacă vor înştiinţa cancelariei, care are deja legături cu fabrici şi cu case mari de comerţ, ce au de vîndut şi de ce mărfuri au lipsă.

Azi dăm următoarele înştiinţări:

Meseriaşi.

În Berehiş.

Sînt *cojocar* în comuna *Berehiş* (cercul Ierii-de-jos, comit. Turda-Arieş), am învăţat meseria în Turda. Primesc tot felul de lucru, de *cojocărie*, precum şi tot felul de piei în schimb cu lucruri gata; lucru cu cele mai lesne preţuri. Mă recomand poporului din părţile aceste.

Mihailă Borza, *cojocar*.

În Reghin.

Sînt *lăcătar* (lăcătuş) în *Reghinul-săses* (ung. Szász-Régen). În atelierul meu de lăcătărie se pot căpăta zaruri de uşă bune, dela 80 cr. până la 3 fl., reparare de cumpene şi cumpene nouă; pregătesc garduri (grilajuri) de fer pentru morminte etc., mai departe pluguri schimbătoare, sobe (cupatoare), țevi etc.

Petru Maier, lăcătar în Reghin, (uliţa Sobel nr. 131).

În Topliţa-română.

În *Topliţa-română* (comit. Murş-Turda) sînt următorii meseriaşi români:

Ioan Mazăre, măcelar şi boltaş, (vezi la: Neguţetori).

Nicolae Moldovan, franzelar şi băcan.

Valeriu Trifu, *cojocar*.

Petru Maier, *cojocar*.

Gavril Lăpuşan, *birtaş*.

Sodali sînt: *Teodor Cristea* şi *Alexandru Bucur*, *croitori*, *Teodor Teslovan* şi *Filimon Voda*, *cojocari*.

Toţi acestia, — cum ni-se scrie, — sînt *spriginii mai mult din partea străinilor, decât din partea poporului român*, ceea-ce e ruşine!

Copiii din *Topliţa* — scrie *corespondentul* — s'ar mai aplica la meserii, dar n'au mijloace.

În Zorlenţul-mare.

În *Zorlenţ* se află un *coloritor* (văpsitor, festitor) chemic, cu numele *Ioan Orăşan*. El văpseşte foarte frumos şi cu preţ ieftin torturi, bumbacuri, motche gata, cari le întrebuintează femeile noastre pentru cătrînţe, brăciri, brêne etc., apoi colorează atlas şi mătăasă etc. La acest măiestru lucră satele dimprejurul *Zorlenţului*. Nevasta dînsului lucră covoare (coperitoare) de păt ş. a.

Alţi măiestrii mai sînt în *Zorlenţul-mare*:

Cojocari: *George Velcelean*, *Antoniu Vişia*.

Fauri: *Antoniu Mezin*, *Alexandru Trăilă*, *Vorugchi Venčil*.

În Ciucmandru.

De un an mă aflu în comuna mea natală *Ciucmandru*, şi lucrez ca măiestru *croitor* în casa nr. 201, unde ţin totodată şi *boltă*, în care se află tot ce e de lipsă pentru locuitorii dela sate. Posta ultimă e *Nagy-Kend*. Comuna e săsească: 4 părţi Saşi şi o parte Români. Sîntem 16 măiestri români, dintre cari 3 măsari, 4 cismari, 2 croitori, 1 faur, 1 timar şi 5 zidari. Saşi încă sînt tot cam atîţia. Bolte se află 5, dintre cari 2 la Români.

Traian Clotlos, *croitor*.

(Nota red. Ne rugăm şi de numele şi meseria celorlalţi măiestri şi boltaşi de acolo).

În Selişte.

Nicolae Moisin, măiestru măsar, cu atelier bine aranjat în casele proprii, strada-Mare nr. 506. Pregăteşte cu preţuri potrivite tot felul de mobile şi lucrări de măsar pentru zidiri.

În Odvoş.

În *Odvoş* se află un harnic măiestru *coşier* (de corfe, coşarci), cu numele *Stefan Spătan*, făcînd corfe de tot felul, frumoase şi trainice şi cu preţ moderat. La el se află întotdeauna corfe gata.

Neguţetori.

În Crişiu.

Subscrisul am deschis o *boltă*, care acuma a intrat în al doilea an. În *boltă* se află toate celea trebuincioase pentru poporul nostru afară de trafic şi licenţă. Marfa o procur dela firma I. B. Miselbacher din *Sighişoara*. Bolta se află în uliţa Românilor din sus, aproape de biserică şi şcoala română, nr. 70. Adresa este *Crişiu* (Keresd) p. u. Dános. În comuna noastră se mai află 2 bolte străine, una a unui *Jidan* şi cealaltă a unui *Italian*.

Vasilie Barbu, *comerciant* şi *econom*.

În Trăniş.

Sînt *comerciantă* în mic, în comuna *Trăniş*, ungureşte *Kis-Goroszló*, u. p. *Jibou*; (comit. Sălagiu); am în bolta mea mărfuri şi articli pentru oamenii dela sate, cu preţuri ieftine.

Veronica Caba.

În Sebeşul-săses.

Sînt *comerciant* de coloniale (specerie); am propria mea *prăvălie* cu toate articolele; am *bumbăcărie* în mare şi în mic şi servesc acurat şi solid.

Petru I. Ursu, *comerciant* în *Sebeşul-săses*.

În Ozora-Uzdin.

Sînt *comerciant* în *Torontal-Ozora* (Uzdin). Am afară de ferărie şi opinci, tot felul de marfă ce trebuie la o comună curat românească (7000 suflete). Specerie, galanterie, manufacturi, tot felul de bumbac de ţesut etc. Afară de mine mai sînt vre-o 7 *comercianţi* români, apoi sînt străini, mai mulţi de ai lui *Moise*, ear' ceialalti *Sërbi* şi *Nemţi*. Meseriaşi români sînt foarte puţini, nişte fauri şi rotari, ceialalti toţi străini; avem noroc că cel puţin *farmacistul* e Român bun.

Constantin Onciu, *comerciant*.

În Topliţa-română.

Eu *Ioan Mazăre* m'am aşezat în *Topliţa-română* de 12 ani. Am *măcelărie* în fruntea pieţii, ear' pe lângă *măcelărie* mai fac *negoţ* cu diferite mărfuri, şi anume: peşte de tot felul, slănină, piei, lână, portocale, lămâi, smochine, roşcove, masline ş. a.

Negoţul îmi merge foarte bine, fiindcă sînt în legătură cu mai multe comune dimprejur.

Spriginii sînt numai de 5-6 domni din inteligenţa română, încolo poporul român nu cumpără de loc dela mine. Sînt tare *spriginii* de Unguri şi de Evrei; aceşti din urmă cel mai mult mă *spriginesc* din articli de negoţ ce am eu şi ei au cumpără dela alţii, tot asemenea şi *Evreii* din comunele vecine.

Este lucru foarte dureros, că într'o comună aşa mare cu majoritate Români, se nu fim *spriginii* de popor. Cu toate-că eu am făcut multe lucruri frumoase pentru *afaceri româneşti*, anume:

Am dăruit nişte *serafimi* la biserică gr. or. în preţ de 70 coroane; am colectat bani dela oameni de s'a făcut pomi de *Crăciun* pentru şcolarii săraci, din care au fost împărţişi cu haine; am făcut mai multe petreceri populare din care foarte frumos venit a fost, pe care l-am depus în fondul bisericeii; am stăruit de am aşezat de aici vre-o 8 copii la diferite meserii etc. *Prăvălii străine* sînt aici 10.

Ioan Mazăre.

În Bazoş.

Din *Bazoş* ni-se scrie: În comuna noastră *Bazoş* (posta *Temeş-Rékás*) avem un *neguţtor* român cu numele *Ioan Savu*. Dînsul este un *Român bun, spriginitor mare al bisericeii şi şcoalei de aici*. La stăruinţa unor fruntaşi de aici 'şi-a deschis *prăvălie* şi o *cărcimă*. E vrednic de *spriginul publicului român*, cu atît mai virtos, cu cît în *prăvălia* lui, bogată în de-ale articliilor buni, primeşte ori-care ori-şi-ce marfă, pe lângă un preţ foarte ieftin.

A. B., inv.

În Goroslău.

Sînt *comerciant* şi *măiestru pantofar* în comuna *Goroszlău* (*Szamos-Nagy-Goroszló*), posta *Jibou* (com. *Sălagiu*). În *boltă* am articli pentru *trebuintele sătenilor*, ear' în *lucrătoreea* mea pregătesc tot felul de lucruri de *păpucărie*.

Cornellu Caba.

În Zorlenţul-mare.

Dănilă Dabici, *comerciant* în *Zorlenţul-mare*, are în *prăvălia* sa toate cele de lipsă pentru casă şi drept de trafic şi birt.

Trebuinte de-ale meseriaşilor

şi comercianţilor noştri.

În *lucrătoreea* mea se primeşte un *învăţăcel* (şegârţ) în vîrstă dela 13 ani în sus, care se ştie ceti, scrie şi socoti; czi-ce doresc să-mi scrie,

Ioan Orăşanu, *econom* şi *coloritor* (văpsitor) în *Zorlenţul-mare* (*Nagy-Zorlencz*, posta în-loc).

PARTEA ECONOMICĂ.

Pășunatul vitelor și cultura plantelor de nutreț.

Au fost timpuri, când pășunatul vitelor era atât de estins, încât acestea numai îl fruntăreau, trecând peste el și mergând mereu înainte, mînate fiind de cătră proprietarii lor nomazi sau călători, cari se nutreau mai cu seamă dela ele și nu cultivau atâtea bucate ca acum, pentru cultura cărora ar fi trebuit să se așeze stabil într'un loc. Pe încetul au trecut timpurile acelea și cu ele și pășunile bogate.

Astăzi numai în țările lipsite de locuitori sau în cele sălbatice se mai poartă economia vitelor în modul arătat, în cele civilizate se poartă îndeobște o economie amestecată, adică: se țin și cresc și vite și se cultivă și bucatele. Cu cât într'o țeară se cultivă bucate mai multe și mai bune și cu cât se țin vite de un soi mai bun, cu atât înaintează aceea mai repede în bunăstare și civilizațiune. Astfel starea economică înaintată sau înapoiată a unei țări se privește în cele mai multe cazuri ca și o buzolă, cu ajutorul căreia se poate măsura starea materială a locuitorilor respectivi.

În privința pășunatului vitelor s'a pus din vechime grija cea mai mare într'acolo, ca cel mai bun și mai bogat să fie păscut de cătră vitele cele mari, ear' cel mai slab și sterp de iarbă, de cătră cele mai mărunte. Împărțirea aceasta se poate vedea în folosință pe cele mai multe locuri până astăzi, și anume: păscînd boii la un loc, caii într'altul, ear' vițelii, oile, caprele și porcii într'altul.

Sînt unele țări mai deluroase și muntoase, pe cari le-a întocmit natura de așa, ca ele să servească mai mult pentru pășunatul vitelor, ear' cele de șesuri, ca ele să poată fi cultivate cu bucate. Dar' lipsele omului, care a fost, este și va fi în necurmată luptă cu puterile naturii pentru existența sa, face mereu încercări, ca să poată supune

culturei bucatelor chiar și terenurile mai puțin roditoare și destinate numai pentru pășunatul vitelor.

Încercările acestea se fac mai cu seamă în țările civilizate, în cari sporindu-se repede numărul locuitorilor, cu acesta se sporește și lipsa lor de toate zilele, pe când pămîntul nu se mai poate spori, ci rămîne tot același. Pe la noi până acum nu se prea poate zice, că locuitorii ar fi prea deși, ca să nu-și mai poată agonisi pâinea de toate zilele din pămîntul de pe care trăesc, de oare-ce s'a constatat, că noi în proporțiune cu alte țări sîntem încă destul de rari. Dacă totuși se simte pe unele locuri lipsa bucatelor, apoi aceasta provine mai cu seamă de acolo, că unii din economii nostri și astăzi mai poartă economia tot așa, după-cum au purtat-o moșii și strămoșii lor, mai nainte de aceasta cu zeci de ani.

Lipsa pășunatului pe la noi până acum nu a fost așa simțită, de oare-ce parte au mai fost locuri comunale și unele poeni prin păduri anume destinate pentru pășunatul vitelor, parte pentru-că acestea până acum s'au mai putut paște și pe islazuri și ogoare. Pe viitor însă, introducîndu-se pretutindenea comasările, pășunatul încă se va strîmta tot mai tare.

Dacă până acum s'a simțit pe unele locuri de pe la noi lipsa pășunatului pentru vite, ce va fi pe viitor, când lipsa aceluia va fi și mai arzătoare? De sigur că în asemenea cazuri vor fi siliți și economii nostri, ca să se mai gîndească și la alte mijloace de nutriție pentru vite, cari se poată înlocui pășunatul dela cîmp. Între mijloacele acestea de nutriție se numără plantele de nutreț, cari s'au adeverit, că sînt mai bune și mai de valoare, atât pentru vitele de lapte și de lucru, cât și pentru cele de îngrășat, decât pășunatul de pe cîmp.

În împrejurările, în cari se află o parte din economii nostri de vite, cultura plantelor de nutreț mai întîmpină ici-colea unele greutăți, deoparte pămîntul nu e pretutindenea priincios culturei lor, de altă parte și numărul vitelor e prea mare, așa încât pe lângă toată bunăvoința și strădania, nu s'ar putea nutri toate peste vară în grajd.

În adevăr, că unii din economii nostri de vite au pus până acum mai mult preț pe numărul, decât pe soiul vitelor. Pe viitor însă vor trebui să pună mai mult preț pe soi, decât pe număr, de oare-ce în timpul de acum și cumpărătorii mai ales la acestea se uită.

Poate, că și împrejurările locale, precum e pămîntul și clima, au adus cu sine la aceea pe economii de vite, ca ei să țină numai astfel de vite, cari pot să trăească cu pășunatul, ce se află prin câmpurile și pădurile respectivelor comune. Astfel vedem, că pe locurile mai muntoase și deluroase s'au ținut și crescut un fel de vite mocănești de munte mai mici și îndesate, cari sînt dedată cu toate neajunsurile și nevoile climatice, la șes se țin și cresc un soi mai mare de vite, ear' pe la orașe și pe unde clima e mai domoală și mai dulce se țin și cresc un soi mai bun și mai prețios de vite, precum e soiul Pinzgau, Simenthal și altele.

Unii dintre economii nostri de vite au fost dedați până acum, ca să țină mai multe vite, decât a fost pășunatul de peste vară și nutrețul adunat pentru iarnă, din care causă apoi vitele atât vara, cât și iarna abia au vegetat de pe o zi pe alta, așa încât unele au fost împedecate chiar și în creșterea și dezvoltarea lor corporală.

Împrejurarea aceasta, precum și altele au adus cu sine apoi, ca astfel de vite să devină din an în an tot mai fără preț, așa încât socotindu-se nutrețul de peste iarnă, când e scump, precum și îngrijirea lor, la vînzarea celor mai multe abia se poate obține un asemenea preț.

În timpul din urmă a pășit la mijloc pe cele mai multe locuri chiar legea mai nouă de cîmp din anul 1894, pentru proporționarea pășunatului, după care fiecare econom trebuie să scoată la pășunat numărul de vite în proporțiune cu numărul jugerilor de pămînt, ce posedă la cîmp. Tot cam așa trebuie să se scoată vitele și în pășunile comunale, în cari, se înțelege, că se pun și anumite taxe, după-cum le hotărăște reprezentanța comunei respective. Taxele acestea pe unele locuri așa sînt de mari,

Dragoste și inimă curată.

Novelă originală de N. Trimbițoni.

I. Sezătoarea.

(Urmare).

Ah! că bine le mai ședea amîndurora, o păreche mai potrivită nici nu ai fi aflat. Doi ângeri în trup omenesc.

Dar' ce auzim șișăind în fundul căsii de după cuptor?

Sînt niște babe bătrâne și vorbesc.

Să mergem mai aproape să auzim ce vorbesc.

— Nu știu ce poate fi, — zise baba Tanasia, — că Linu lui Vasile lui Barbu numai prilej să i-se dee, totdeauna joacă cu Florica lui Petruț Preda, și ori-cînd joacă ori vorbește cu ea, totdeauna gîndești că a prins raiul în mână așa e de voios.

— Văd și eu, — răspuse Măria lui Iacob. — Mai știi?!... Nici nu le-ar sta rău, gîndești că sînt dela o mamă așa sînt de nimeriți.

— Dar' să știți cât sînt de cumînți; nu 'ți-ar da o vorbă rea pentru lumea asta, cum văd că fac alții de seama lor, — zise baba Schiorușa.

— Totuși, totuși, n'ar fi cuminte lucru dragostea lor, — zise baba Tanasia, — tatăl Floricii e bogătan, ear' Linu, drept că e singur la părinți, dar' moșioara lui și cele câteva oi nu pot fi puse în cumpănă cu averea Floricii; apoi dragile mele, la Petruț, am auzit eu mai de mult că sînt și bani.

— Dacă părinții nu se pot măsura în avuție, se pot măsura copiii în frumseță și hărnicie, — zise mai departe Măria lui Iacob, — voi gîndiți că Floricii nu-i e drag de Linu? Ean băgați bine de seamă cum se uită câteodată Florica la el, așa de frumos, așa de smerit și așa de rușinată, cât 'ți-e mai mare mila de ea. D'apoi aceea n'ați băgat de seamă ce frumos dă binețe Samfirei lui Vasile lui Barbu, când se întîlnește câte-odată cu ea pe uliță.

— Da cum se nu! — zise Tanasia legîndu-și de nou caierul. — Cum să se îndrăgostească Florica așa de mică, doar' numai ieri-alaltăieri umbla la școală, abia să fie doar' de cincisprezece ani. Apoi Linu încă-și are ale lui necazuri. E numai de 21 și are încă să cătănească. Doar' nu 'i-e scris pe frunte că dacă a scăpat de două-ori, cu lăcră-mății, o să scape și a treia-oară!

— Oh, săracu nepotu meu, să mai și cătănească! — oftă lelea Vuță, — o să moară de supărare vîru Vasile.

— Ar fi și pagubă de el, — șopti Raveca lui Todor al Marișchi, — ar fi pagubă să-l iee la cătane.

— Tatăl Floricii, — zise mai departe baba Tanasia, — chiar să scape Linu de cătanie, nu ar da-o după el, pentru-că umblă să o iee Todor al crâșnicului; apoi știți bine că crâșnicul e gazdă mare, e slujbaș la biserică, și în comitetul satului.

Încât ele mai ajung suma de dare, ce o plătesc locuitorii pentru pământul dela câmp.

Așa stând lucrul, este prea natural, ca economii noștri de vite să se mai curete pentru viitor și la alt metod de nutrire peste vară, și nu numai la pășunatul din câmp. Cei de pe la orașe și de prin comunele, unde s'au introdus comasările, au învățat de mult acel metod, cultivând pe mari întinderi de pământ plante de nutreț și nutrind și peste vară vitele în grajd.

Rezultatele, la cari au ajuns asemenea economii cu vitele lor, sunt mai mari și mai prețioase decât ale aceluia, cari adevărat în vite mai multe și le scot la câmp într'un pășunat slab și lipsit de ierburi nutritive. Aceia în niște vite mai de soi, cari la vânzare apoi și au un preț îndoit sau întreit mai mare, decât cele dela munte sau dela șes.

Nu le rămâne dar' alta în cele din urmă economilor cu pășuni mai slabe, strimte și puține, decât aceea, ca să facă și ei asemenea încercări cu creșterea și ținerea vitelor și se vor convinge, că mai multă dobândă vor avea din economia aceluia, decât după cele ținute până acum în câmp la pășune. Aceasta se poate face cu atât mai virtuos, cu cât numitele plante de nutreț se pot cultiva cu succes pe unele locuri chiar și în câmpurile necomasate.

Plantele de nutreț, după-cum indeobște e cunoscut, cresc și se desvoltă mai curând decât cele de pe pășunaturi, așa încât dela Sfântul George începând până toamna târziu se poate avea neîntrerupt nutreț verde pentru vite, fiindcă până se ajunge cu cositul la un cap al locului, la celalalt capăt au și crescut de se pot earăși cosi.

Din acestea se poate vedea, că deși o parte a economilor noștri de vite n'au prea băgat până acum în seamă cultura plantelor de nutreț, având ei pășuni destul de bune și bogate în ierburi, pe viitor totuși vor trebui să se împrietească și ei din ce în ce tot mai mult cu acelea, de oare-ce pășunile din câmp se slăbesc, strimtează și scumpesc din an în an tot mai tare.

Ioan Georgescu.

Însoțire de înmormântare în Mada.

Poporul din comuna *Mada*, ascultând sfatul conducătorilor s'a adunat la Sf. Ilie și a alcătuit o însoțire de înmormântare. Neobositul și vrednicul preot — scriitor popular dl *Ioan Moja*, invitat fiind a condus adunarea de constituire și prin alese cuvinte a lămurit poporul asupra însemnătății însoțirilor de înmormântare.

Foarte mulți s'au declarat gata a intra în folositoarea tovarășie, și încât vor încăpea, vor fi primiți și membri din comunele vecine, d. p. din *Balșa*, *Ardeiu*, etc.

Taxa de intrare s'a statorit la 1 cor., pentru care urmașii membrului răposat vor căpăta 50 coroane, ear' taxa ce se va plăti după fiecare soț mort la cassa însoțirii, e 30 bani. Partea fiecăruia crește într'una peste cele 50 coroane, cu de atâtea-ori 25 bani de câte ori a plătit el ajutorul la soții răposați. Ajutorul cel mai mare poate fi 125 coroane (dacă membrul a trăit adevărat de a plătit taxa la 300 de soți morți înaintea lui).

Cassar al însoțirii a fost ales dl preot *I. Bogdan*; director: dl *Iosif Todescu*, cantor; ear' secretar dl *N. Marcu*, fost învățător. În comitet s'au ales 12 țărani cu primarul în frunte.

Raportul camerei de comerț din Brașov.

Raportul camerei de comerț și industrie din *Brașov* pe anul 1899 cuprinde în liniamente generale dări de seamă despre: situațiunea generală economică, produsele agricole, vin, poame, hemeiu, cânepă, tutun, comerțul de lemne, piei și blănării, comerțul de ouă, industria în general, și diferitele ramificații ale ei, comerțul de detalii, comunicațiunea și institutele de bani. Pe 42 pagini 8° raportul dă o icoană clară despre mersul tuturor afacerilor acestora în cursul anului 1899, făcând totodată cunoscute — ministrului — dorințele cercurilor interesate, cu privire la îmbunătățiri eventuale, și exprimându-și părerea și camera însași asupra chestiunilor.

Deja la începutul raportului, unde se vorbește despre situațiunea economică

în general, este atinsă o chestie vitală mai ales pentru Mărginime: încheierea unei convențiuni de tarif cu România. Anume, premittând, că recolta din anul 1899 a fost în general mulțumitoare, prin ce s'a dat puțința a se face oarecari îmbunătățiri mai însemnate la unele ramuri economice, — zice următoarele:

»Această situațiune ar apărea într'o lumină cu mult mai favorabilă, dacă și în țările vecine, cari sunt de interes pentru noi în prima linie: în România și Bulgaria, s'ar fi obținut aceleași rezultate favorabile în privința recoltei, de oare-ce cu toate desavantajele timpului provenite din constelațiunea de politică vamală de prezent neîmbucurătoare, încă tot suntem dedați de a afla într'însele un cerc de cumpărători, ori-cât de modest ar fi el, pentru produsele industriei noastre.

Ear' mai la vale, vorbind despre apropiata expirare a convențiunilor cu statele celalalte și necesitatea reînnoirii aceluia, cu privire la România raportul zice următoarele:

»Noi credem, că acest incident ar putea fi potrivit pentru a se intra în tratative de convențiune și cu învecinatul regat al României, și cumpănindu-se bine trebuințele reciproce, dar' și cu validitatea celor mai vitale interese de esport ale noastre, a se ajunge la încheierea unei convențiuni tarifale. Cu această ocaziune, de sine înțeles, din partea noastră n'ar trebui să se pună pe un punct de mănecare agrar rigid și fără considerare, căci pe această cale fără o aplicare înțeleaptă a maximei *do ut des*, nici odată nu vom mai ajunge la o înțelegere acceptabilă pentru noi cu țările balcanice, spre cari Ungaria deja prin poziția ei geografică este așa zicând absolut avisată și astfel ne va rămâne numai a ne uita cu jale cum celalalte state industriale din vestul Europei, cari ne fac concurență, exploatează singure acest teren mănec.

În partea unde se tractează promovarea industriei, camera insistă pentru un sistem de dare mai echitabil, deosebi la dările locale: comunale, accize de barieră, taxe de tirg, taxe pentru pavagiu, etc.

»Se pare, că în această privință nu se observă peste tot principiul înțelept al cumpărării

Degenerarea unui astfel de sistem de dări, mai cu seamă când sunt supuse la diferite taxe fără cruțare și materiile prime necesare la prelucrările industriale și semifabricate, fără considerare la valoarea lor proprie și la trebuințele generale industriale, poate avea numai acel efect, că împedecă și nimicește dezvoltarea activității industriale și comerciale din respectivele comune, — zice raportul.

Când zise aceste cuvinte, își îndreptă privirea rugătoare către Linu, el observă privirea plină de dragoste, și scoțând de după șerpar fluierul cercă pe el câteva trille. Florica cunoștea bine hora, de când Linu păștea oile pe lângă grădina lor. Îi era dragă hora, fiindcă avea drag pe Linu.

Linu începuse hora, ear' fetele și nevestele îl acompaniau lin cântând versul următor:

De-aici până la Brașeu

Nu-i nime ca badea meu,

Firuș de rosar

Badea-i pécurar

Harnic voinicel

Nu-i nime ca el.

De frumos la căutătură

Și de mândru la făptură,

Firuș de rosar (etc.)

Căci când ese la fântână

Parcă-i o roasă plină,

Firuș de rosar (etc.)

Când ese între ficiori,

Parcă-i un buchet de flori,

Firuș de rosar (etc.)

— Ba eu nu cred, zău eu, că Florica ar merge după Todor, — o întreprinsese Măria lui Iacob, — căci când ar fi precum trebuie să fie după alegerea Floricii, pe Linu de bună-seamă l'ar alege, fiindcă știe carte și cântă în biserică și apoi e și frumos ca un crăișor și blând ca mielul. Apoi știți doară că frumosul de frumos îi place și mai frumos decât Linu nu găsești lume multă să umbli, e harnic, așezat, cu socoteală bună, și ce vă mai trebuie? Și apoi aceea n'ați băgat de seamă, că Florica nicio dată nu se uită cu ochi buni la Todor?

Jocul încetă, și în curând fusele sbârâneau earăși între degetele fetelor.

Deodată torsul încetă repede, un zău! răsună de pe buzele fetelor, spaimă generală domnia între ele, apoi urmă un ris versuit de întreagă țezătoarea.

Ce să fie oare?

Caierul unei fetițe se aprinsese, fiindcă oare-cine îi dăduse foc. Abia-l putură stinge. Norocul ei, că acum va

găta caierul înaintea tuturor celorlalte fete mai bătrâne.

Cam așa se întâmplă totdeauna, când fetelor urindu-li-se de lucru încep a moțâi de somn.

— Care știe zice mai frumos cu fluiera? — întrebă Măriuca lui Ioan Mărzescu, după-ce se liniști casa.

— Dar' rogu-te nu mai întreba, — răspunse Anița, — doar' știi bine că pe Linu nu-l întrece nime.

— Să ne zică el dară, — continuă Măriuca, — ear' noi vom cânta după fluieră.

— Să ne zică! să ne zică! — îl rugară fetele.

— Dar' care să vi-o zic?

— Zi aia ce-i place Floricii, că și nouă ne place, — observă Anița cea sfătoasă.

Florica roși puținel la obraz, dar' ca-și-când n'ar fi înțeles vorba zise:

— Să ne zică dară hora păcurarului.

Trecând la diferitele ramuri, arată fluctuațiunea în cursul anului 1899: câte întreprinderi nouă industriale, comerciale și financiare (institute de bani) s'au înființat în cursul anului pe teritoriul camerei, câte s'au desființat, cu ce rezultat au lucrat cele rămase, etc., făcând la fiecare ram observări asupra cauzelor cari au ajutat ori au împiedecat activitatea acelor.

Peste tot raportul e lectură instructivă pentru ori cine, de interes deosebit însă pentru oamenii mai de aproape interesați în cauză. E accesibil și pentru cei cari nu înțeleg limba statului, fiind tipărit, în toate trei limbile usitate în Transilvania: maghiară, germană și română.

S'a tipărit la tipografia Ciurcu et Comp. în Brașov.

SFATURI.

Ghit pentru ferestri.

Cel mai bun ghit pentru ferestri îl putem dobândi, dacă mestecăm terpenin subțire cu aluat de var potolit. Acest ghit are forma și culoarea, ca și cel pregătit din ghips (un fel de piatră moale). Ghitul acesta este foarte tare, așa că poate suporta toate greutățile de umezeală, frig și căldură, mai de parte se zice, că nici ramele ferestrilor nu se putrezesc și strică așa curând, ca dacă se întrebuințează alt ghit.

Înăcritul legumilor.

Crastaveții mai tineri se înăresc așa, că se pun mai întâiu pe timp de 24 ore după-ce se culeg, în apă de fântână. După aceea se scot de acolo, se șterg și apoi se așează într'un butoiu (ciubăr). Printre crastaveții de înăcrit se mai pun și lujeri de m. rar tăieți mărunt, cimbru și frunze de vie sau vișin. După aceea se toarnă apă feartă sărată peste ei. La o săptămână se pritocesc ear' moarea se mai ferbe odată și earăși se toarnă peste crastaveți. Dacă se mai adauge și ceva oțet, cu atât apoi stau mai bine crastaveții. Cu crastaveții înăcriți în oțet cam tot așa se urmează, numai cât, în loc de apă sărată se bagă oțet sărat, adică lângă toată cupa (cofa) de oțet se adaugă o mânășoară de sare.

Tuleii de cucuruz cu lapte, se pun mai întâiu pe două zile în apă sărată, apoi se așează într'un butoiu (ciubăr) ca și crastaveții, în sfârșit se toarnă oțet fert, dar' rece peste ei. Printre tuleii de cucuruz se mai pune și ceva busuioc scortîșcoară sau piper pisat. Tuleii înăcriți se mănâncă apoi lângă cărnuri, ca și crastaveții.

Fasolea și mazărea tină încă se poate înăcri. Mai întâiu se curăță de ață, apoi se opăre puțin, se svântă și după aceea se așează într'un butoiu, în care se mai pun și frunze de vie. În sfârșit se bagă apă sărată până se acoper pătăile, apoi pe acestea se așează scândurele și o peatră ca și pe verze.

Știri economice.

Nouă emisiune de acțiuni la „Plugariul”. Direcțiunea institutului de credit „Plugariul” din Săcădate a emis prospect și coale de subscripție la o nouă emisiune de acțiuni pentru urcarea capitalului social la suma de 20.000 cor. Acțiunile vechi valorând à 116 coroane, pentru a nu micșora valoarea lor, se va solvi și pentru acțiunile acestei emisiuni à 116 cor. plus 2 cor. spese. Termenul de subscriere e fixat până la 1 Septembrie st. n., când va fi a se solvi 10% din suma subscrisă, ear' restul în 5 rate lunare anticipative. La cas, că se vor subscrie acțiuni peste suma preliminară, direcția va decide urcarea capitalului social la suma de 30.000 coroane.

Un prospect și coală de subscriere se află și la redacțiunea foii noastre.

Dela „Reuniunea sodalilor români din Sibiu”. La „fondul pentru acuirea unei case proprii a Reuniunii, cu o hală de vânzare” au contribuit cu câte 20 de bani următorii: Victor Tordășian, președ., Vincențiu Orăsan, cand. preot, Iulian Popescu, cassar la „Albina”, V. C. Osvadă, dir. adm., Nicolae Pop, not. trib., Eugen Piso, cand. de adv., Dr. Vas. Dan de Apșa, cand. de adv., Teodor Orlea, funcț. cons., Nicolae Iordan, inv., Ioan Floca, teolog c. III, Paraschiva Apolzan, soție de econom, George Nicola, cond. de mașină, Ioan Apolzan, Nicolau Stoica, Stefan Duca, Nicolau Bratu, Ioan Marcu, Victor Grigută, Ioan Pinciu și Ioan Pitar, culegători de litere, Avram Armean, corector, Ioan Lungociu sod. cismar, Lazar Ucenic, sod. mäsar, George Prașca, m. cism., George Terean, cul. de litere, Ioan Simtion, franz,

Zacharie și Petru Moga, m. franzelari Dumitru Mitoc, m. croitor, Nicolau Ișan, m. pilar, George Poponea, culeg. de litere, Paraschiva Cioran, soție de măcelar, Ioan Irimie, canc. la jud. cerc., Emanuil Bobancu, cul. de litere, Maria Lazar Stanciu, Lazar Stoia, Rachila L. Stoia, Petru Feldorian, Ana Zgoda Ros. Ulmann, D. Cunța, Paraschiva, Radu, Valeriu Grindean, sodal cismar, Florian Crucița, m. croitor, Zach. Aron, m. cismar.

„Ceres”, societate comercială în Satul-nou. La inițiativa dlor Trifon Miclea, protopresbiter, Petru Tisu, avocat, Petru Stoica, funcționar de bancă și Ioan Gaspar, învățător, s'a înființat în Satul-nou (Réva-Ujfalu) o nouă societate comercială pe acții „Ceres”, cu scop de a mijloci economilor vânzarea și cumpărarea de cereale în condițiuni avantajoase. Constituirea societății s'a făcut în luna trecută și anume au fost aleși membri în direcțiune: P. Stoica, președ. și dir. executiv, George Roșculeț și Stefan Negru; membri în comitetul de supraveghere: Trifon Miclea, președinte, Petru Tisu și Damian Popescu.

Grădini de pomi. Statul susține în diferite părți ale țerii 20 școale de pomi, pentru a crește altoi nobili, potriviți trebuințelor pieței.

Din acestea școale s'au vândut în anul trecut 84.623 altoi nobili, ear' gratuit s'au împărțit la preoți, învățători și țerani 141.504 altoi, ear' dealungul drumurilor țerii s'au sădit în acest an 31.000 altoi.

Tot din acestea școale s'au împărțit 1.111.920 pădureți și 102.650 mlădițe de altoit.

Din traista cu povețele.

Răspusuri.

Abonentul nr. 2013. Numai cu proces, pe care trebuie să ți-l poarte un avocat, mai poți deschide stradă între vecinii d-tale. Ear' dacă drumul acela nu a fost al d-tale, ci al comunei, nici cu proces nu-l câștigi, pentru-că nu-i al d-tale. Comuna ar trebui să înceapă procesul. La aceea nu poți săi pe nimeni să-ți dea voe să umbli prin grădina lui, chiar dacă ți-a fost dat voe mai de demult.

Abonent nr. 3544. Întreabă pe un avocat dacă poate să scoată cu proces ceva din banii ce ai spesat. Așa credem însă că va merge cam greu. Pe vorbe nu dă judecătoria nimica. Trebuie să faci contract cu respectiva, la notarul public, înainte de a intra în casa ei.

Când îl ved sara la stele
Par'că-i crucea din mărgele;
Firuș de rosar (etc.)

Când îl ved sara pe lună
Par'că-i floarea din cunună;
Firuș de rosar (etc.)

Fă-mi-l Doamne ce 'mi-l face
Numai să-l iubesc în pace,
Firuș de rosar (etc.)

Fă-mi-l Doamne inelăș
Ca să-l port în degetaş,
Firuș de rosar (etc.)

Fă-mi-l Doamne măr gutăiu
Să 'mi-l pun la căpătăiu,
Firuș de rosar (etc.)

Fă-mi-l Doamne un bujor,
Ca să-l tot sărut cu dor,
Firuș de rosar (etc.)

Fă-mi-l Doamne porumbel
Să mă mbrățișez cu el,
Firuș de rosar (etc.)

Acest vers, mai ales rëndurile:

Firuș de rosar
Badea-i pëcurar

Harnic voinicel
Nu-i nime ca el,

suna frumos, ca-și-când ar fi venit dela un cor ângeresc.

După-ce gâtară cu cântecul, Linu își puse fluerul după șerpar, își luă noapte bună și plecă.

Nu mult întârziară nici fetele, ci fiecare cu fusele pline, cu furcă goală, părăsiră șezătoarea și insoțite mai multe plecară câtră casă.

Noi să urmărim pe Florica.

Însoțită de doda Cristina, servitoarea credincioasă a lor, își luă și ea noapte bună și plecă. Pe cale arunca în lațuri dese priviri. Pasă-mi-te aștepta ceva!

Când se apropiă de casă, din o ușită laterală îi eși în cale un om. Cine să fie oare? E cu cojoc, cu căciulă păcurărească, e... Linu.

— Bună întâlnire Florică! Tot binele dodă Cristina!

— Să fii sănătos — îi răspunse Florica, ear' dodă Cristina îi zise: Domnul

să fie cu tine și să-ți ajute în toate căile tale, dragule.

— Ce păzești noaptea porțile? — îi zise Florica.

— Voiam să te aștept.

— Pe mine? Bine făcuși, petreci-mă dară până acasă, să nu stăm noaptea pe uliță. Pentru-ce n'ai venit de mult în șezătoare?

— Oh, Florică dragă! venire-aș eu pentru tine în toate nopțile, doar' imi ești dragă ca sufletul din mine, dar' crede-mă, multe sunt pedecile pentru cari nu vin. Am și avut mult lucru la stână, tocmai acum am făcut un grajd, care încă nu-i gata de tot, dar' pedeca mea cea mai mare e, că nu vreau să fac vorbe prin sat. Știi, prin deasa mea venire s'ar descoperi dragostea noastră. Așa numai noi și dodă Cristina știm.

(Va urma).

CRONICĂ.

Regele Carol al României Joi dimineața s'a bolnăvit repentin în Sinaia, fiind atacat de acută durere de cap și sgârșiri în stomach. Vineri s'a aflat ceva mai bine, dar' totuși nu era trecut încă peste pericol. Din cauza morbului nu a putut lua parte la serviciul funerar, săvârșit în catedrala din București în amintirea regelui Umberto. Imbolnăvirea a produs mare neliniște în București. Împăratul Francisc Iosif a cerut telegrafice informațiuni despre starea Regelui.

† Dr. Ioan David. Moartea silnică a răpit Marți dimineața un tânăr de bună speranță. Secretarul »Albinei« Dr. Ioan David s'a sinucis. Săptămânile trecute Moga, ear' acum David, ambii s'au lipsit de viață înșiși, prin mijloace silnice. Motivele cari pe Moga îl îndemnasera la fapta-i regretabilă sânt încă ceva de explicat, deși nu de scusat; dar' că Dr. David să recurgă la așa ceva, nimenui nici prin gând nu-i trecea și nimenea nu-și poate da seamă de cauzele sinuciderii. Era situat mai bine decât mulți cari nici după zeci de ani dela obținerea diplomei nu pot face așa o carieră; era stimat și iubit în societatea sibiiană. Crima față de el însuși e deci o enigmă pentru toți cari l-au cunoscut. Dumnezeu să 'i-o ierte și să trimită mângâiere părinților și surorilor lui, cari poate tocmai în clipa când plumbul ucigaș li străbătea trupul, de colo din falnicii munți ai Ianului trimiteau spre Sibiu dorurile și cugetele lor pline de infocata iubire părintească și de dragoste de soră.

† Aurelia Micușan. Subscrișii cu inima frântă de durere aducem la cunoștință tuturor consăngenilor, amicilor și cunoscuților, că preaiubita noastră fiică Aurelia Olivia și-a dat nevinovatul sufleteț în mâinile Creatorului astăzi, în 13 August n., în etate de un an și 3 săptămâni. În mormântarea scumpei defuncte se va face Mercuri, în 15 l. c., la 3 ore d. a., în cimiterul comun. Fie-i țărina ușoară și amintirea vecnică. Suciag, 13 August 1900. Vasiliu Micușan, preot gr.-cat., ca tată; Emilia Pop, ca mamă.

† Iuliu Neamțu, absolvent de teologie, a fost înmormântat Duminecă în Dobra. Il ajunsese moartea la scaldă, în valurile Murășului.

† Ioachim Băcillă, învățător în Doloave, a răposat Duminecă (5 August) în spitalul din Panciova, în etate de 52 ani. Răposatul a fost căsătorit primădată cu Nina Muntean, fiica preotului Muntean și fost redactor la »Speranța« în Arad. După absolvarea teologiei din Sibiu, cu ajutoare dela metropolitul Șaguna, a fost învățător la școalele normale din Brad, făcând și serviciu de capelan protopresbiterului Moise Lazar. Colera din 1873 'i-a răpit pe Nina, dela care li rămăsese suvenir o copilă, acum căsătorită după învățătorul Volentir în Șimand. Ajuns văduv între împrejurări atât de tragice pentru el, tânărul »Chimuț«, ca să fie cât mai departe de locul nefericirii sale, s'a strămutat preot în Valea-Dosului (tractul Abrud), apoi în Păclița (tractul Albeilulie) și în urmă la insistențele cererilor ale poporului și ale surorii sale a fost numit administrator în Galați (tractul Abrudului), unde fusese paroch cumnatul seu Agheu Trif, mort în 1875. Fire neastimpărată, și muncit și de miserile

văduviei, preotul Chimuț părăsește parochia, depune revereanda și ales fiind notar cercual în Săsciori se căsătorește cu Elisa Ciucean din Săcel. Se vede însă, că nu 'i-a fost scris să reafle fericirea perdată prin moartea Ninei. În scurt timp se divorțează, părăsește Săsciorii și timp îndelungat nu mai știa nimenea de el, unde se află. Fusese învățător pe la Mehadia. Re'ntors în Ardeal, e ales notar în Tălmăcel, apoi în Betlean (lângă Făgăraș), în urmă câțiva ani e director al școalelor capitale din Avrig. Prin anii 91—92 eară 'i-se perde urma. Într'un târziu amicii și cunoscuții lui află, că e învățător la școala de stat din Deliblat lângă Dunăre, de unde în 1896—7 trece la școala din Doloave în Torontal. Răposatul era om de duh, ori-unde îl arunca soartea și neastimpărul firei sale, se susținea și devenia în curând iubit de societatea în mijlocul căreia dat îi era să trăiască. Avea de gând să se pensioneze cu finea anului școlar curent și să se așeze undeva în Ardeal; moartea 'l-a pensionat acum definitiv. Afle dincolo de mormânt pacea și liniștea, de care în viață n'a prea avut parte.

† Dr. Filip Steiner, episcopul rom.-cat. din Alba-regală, a răposat Vineri noaptea (10 Aug.) la ora 1 și 30 minute. Steiner s'a născut în Fehéregyháza (comitatul Șopron) la 28 Aprilie 1839; a fost hirotonit în 1863, fiind trimis capelan în Moșon, apoi scurt după aceea numit inspector de studii și profesor la institutul teologic din Győr. În 1867 e numit profesor de dreptul eclesiastic la academia de drepturi din Győr, ear' în 1868 inspector de studii la seminarul augustinian din Viena, petrecând acolo zece ani. În 1882 e numit canonic, ear' în 1890 episcop în Alba-regală. Steiner era mare orator și mare catolic. Dintre toți episcopii bisericii rom.-catolice el a combătut mai înverșunat proiectele de lege așa zise politice-bisericești ale lui Csáky, ear' după votarea și intrarea lor în vigoare a lucrat mult pentru înființarea partidului poporal, în programul căruia punctul principal e revisuirea legii despre căsătoria civilă.

Coroane eterne. În loc de cunună peritoare pe cosciugul mult regretatului jurist Ioan Moga, decedat în Abrud, următorii au contribuit la fondul »iubiților răposați« numit și fondul pentru ajutorarea văduvelor și orfanilor meseriașilor români din Sibiu, cu următoarele sume, și anume: Liviu R. Prășcanu, adm. »Tribunei«, Valeriu Tăbăcariu, jurist, câte 2 coroane, Nicolae Moisin, tâmplar în Seliște, I. F. Zacharides, compactor, Dumitru Mosora, inv. în Seliște și Victor Tordășianu, fiecare câte 1 cor.

— Tot în loc de cunună peritoare pe cosciugul regretatului Dr. Ioan David, secretar al »Albinei« și în același scop mai sus numit au contribuit următorii domnii și anume: Dr. Vasile Dan de Apșa, candidat de avocat; Ioan Aleman, silvicultor în Varcar-Vacuf; Nicolae Vătășan, profesor, Pavel Cotoș, funcț. consist.; Cornel Simu, funcț. la »Albina« și Victor Tordășianu, fiecare cu câte 1 coroană.

Școală românească în Istria. Dieta istriană săptămâna trecută a primit o propunere pentru înființarea unei școale românești în Susgnevizza. Limba de propunere va fi însă cea germană.

Uciși de fulger. În 10 Aug. pe timpul unei mari tempestăți fulgerul a lovit în familia lui Petru Boltres din Cristian, aflătoare la câmp. Soția și un fiu de 15 ani au fost uciși; tatăl familiei a leșinat, ear' al doilea fiu, care se adăpostise sub car, a scăpat numai cu părjolirea părului.

Europenii din Peking începând din 10 Iulie n'au mai gustat carne. În 10 Iulie li-s'a gătat carnea de cal, ear' de atunci postesc.

Ucigașul soției sale. Sub titlul acesta s'a publicat în nrul 19 al »Foiș Poporului« o cronică, în care dl Ioan Stan din Feldioara (lângă Brașov) era descris ca ucigaș al soției sale. Primum acum informațiune, că judele de instrucție al tribunalului din Brașov, prin decizia adusă sub numerii 2047/1900 și V. 13/900 a sistat procedura de urmărire în contra dlui Ioan Stan, după ce însuși procurorul a abandonat acuză, — despre ce incunoștințați au fost: procurorul, partea privată și acuzatul în ziua de 24 Maiu. Totodată ni-se împărtășește, că arătarea în contra dlui Ioan Stan a fost făcută din partea fraților răposatei sale soții, din motive și dor de câștig. Dar' arătarea s'a dovedit a fi nemotivată, de aceea sistarea procedurii în contra dlui Ioan Stan. Facem rectificarea cuvenită.

Trăsnet. Joi, în 27 Iulie (9 August) a. c. descărcându-se o furtună puternică asupra comunei Vasoia (comitatul Arad) pe la 12 ore din zi, a trăsnet în casa juratului Antoniu Oprea; nefiind nimeni acasă, ei toți pe la lucru, acoperământul a ars de tot. Noroc însă că ploaia curgea ca cum ai vărșa-o, în urma acesteia pe pârșul ce trece pe lângă casă venise destulă apă, încât s'a putut opri focul, de n'au ars și celelalte clădiri economice. Asigurat n'a fost.

Convocare. Adunarea generală a despărțământului XXX. (Sighișoara) al Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român conform concluderilor comitetului dela 19 Iulie a. c., se convoacă în comuna Retșdorf pe Duminecă, la 20 August, a. c. st. v., 9 ore a. m., în biserica română din loc. La această adunare sânt rugați a participa toți membrii despărțământului, cât și toți Români, cari cunoscând scopul măreț al acestei instituțiuni culturale române se interesează de înaintarea ei.

În special se roagă onorata preștință a influința împreună cu domnii învățători în această direcțiune, asupra poporului și a-l invita, ca și el, cu deosebire fruntașii să participe la adunarea generală din vorbă.

D. Moldovan, directorul desp.,
protopop.

N. Gheaja,
notar.

La 7 ore seara producțiune teatrală și petrecere cu dans, — venitul curat în favorul despărțământului XXX.

Hoți ucigași. În Temeș-Pauliș păzitorul de câmp Ilie Vucomirovici a fost aflat în 9 Aug. dimineața mort într'un șanț; trupul îi era tot înțepat de cuțite, ear' căpățina sdruclită de lovituri. Îl omoriseră hoții de cai, George, Mihail și Pavel Stojanov, pe cari păzitorul îi surprinsese în clipa când voiau să fure cai dintr'o stavă. Ucigașii sânt prinși și au mărturisit înșiși fapțul.

Vestea porumbelului. Un proprietar din Timișoara odihnind zilele trecute în grădină, vede deodată că un porumbel alb se așează pe un arbor. Porumbelul fiind rănit, 'i-a fost ușor proprietarului să-l prindă. Sub aripă avea bietul postilon o bucățică de mătăasă albă pe care cu litere mărunte erau scrise următoarele cuvinte: »Voll Fracht — Knäblein — Serajevo 8—8«. (Frumos ca un ânger — băiețel — Serajevo 8—8). Proprietarul a dat porumbelului de mâncare și de beuț, și apoi 'i-a dat calea. Se vede, că se restorase pe deplin porumbelul, căci îndată a sburat spre Apus cu vestea lui tainică.

Petrecere românească cu jocul „Csárdás”. La cronică publicată cu acest titlu în nr. trecut, ni-se scriu următoarele: În nr. 31 al preșutului ziar ce redigiati, »Indiferenții« publică o notiță cu privire la petrecerea, pe care o am aranjat subscrișii în *Comăna-inferioară*, în scop de a procura cărți pentru copiii săraci dela ambele școale; și »indiferenții« ca niste oameni cu totul neinteresati, după-cum arată și anonimul, ce »și-l-au luat, în notița aceea scriu, că: »petrecerea n'a succes după așteptare, ear' jocul a decurs șod, cu deosebire cuadrilul, așa încât s'au trezit în sərbă și ardeleană. Se vede că d-nii »indiferenții« nici idee nu au ce va să zică a se juca cuadril!

Imediat după cuadril s'a jucat »Sərbă« și poate că dinșilor, ca unor »indiferenții« li-s'a părut, că până a nu se isprăvi cuadrilul, s'a început »Sərbă«. Dar' astea toate pentru succesul moral al unei petreceri sânt fleacuri.

S'au înoassat cu totul 61 coroane 50 bani, dintre cari subtrăgându-se speșele de 57 coroane 40 bani, a rămas un venit curat de 4 coroane 10 bani, cu cari deja s'a și cumpărat cărți. Și, dacă d-voastră dlor »indiferenții«, încă ați fi contribuit cu denarul d-voastră, de sigur, că ar fi fost un venit mai frumos și s'ar fi și procurat cărți mai multe. Înșă, ca »indiferenții« ce sânteti ori ne închipuim, că ați luat parte, și când a fost vorba de a contribui cu ceva, v'ați depărtat, ori, că n'ați luat parte și atunci nu puteți ști, cum a decurs petrecerea.

Ne acueă d-nii »indiferenții«, că: »jocurile naționale au fost înlocuite prin »csárdás«, dorit fiind de d-nii aranjieri«. În decursul întregii petreceri un *singur csárdás* s'a jucat (Destul de rău! Red. »F. P.«) și acesta, pentru-că foarte mulți străini au luat parte. Adevărat e și aceea, că — deși a fost de față însuși dl pretor și mai mulți canceliști — totuși s'au jucat continuu jocuri românești și s'au cântat chiar (!!) cântări naționale-românești.

Comăna-inferioară, la 14 August n.

Comitetul aranjator: *Ioan Fêlu*, inv., *Corneliu Langa*, inv., *Valeriu Langă*, student în cl. III-a com., *Toma Pop*, practicant notarial.

Cumpăr o colecțiune din »*Foia Poporului*« din anul 1893, legată sau nelegată. Rog pe acel domn care o posedă să se adreseze la mine: *Nicolae Moisin*, tîmplar în *Seliște* (comit. Sibiiului).

O coroană. Cu ocaziunea petrecerii (ce s'a aranjat la Sftul George) în Avrig, trecînd cu trenul pe acolo, am întîlnit pe dl viconotar Morar din Cârțișoara, dîndu-i totodată 1 cor. spre a o da ca suprasolvire la numita petrecere. Eu așa am aflat, că dl viconotar nu a dat coroana la locul destinat, deși l'am rugat și după petrecere ca să binevoiască a o da, rugîndu-l în patru scrisori; dar' înzădar, nici că mi-a răspuns la scrisorile mele. Unde e deci coroana? *Nicolae Moisin*, tîmplar în *Seliște*.

„Un sărut”. O damă de elită, foarte frumoasă, cumpărînd piese musicale într'o librărie din Paris, când se plece a agrăit pes odalul librar: »Înainte de a pleca mai dă-mi ceva... un sărut«... Tînerul privește în jur să nu-l observe cineva, apoi se apropie repede și sărută pe cocoana. Urmarea a fost un proces de siluire, intentat de cocoană contra delinquentului. Zilele trecute s'a pertractat în Paris acest proces. Dama spunea, că a cerut piesa »Un sărut« și nu sărutare dela dumnealui. Delinquentul s'a scusat prin înțelegerea greșită a dorinței dumneaei. Judele a acceptat scusa și a achitat pe tînerul librar.

Un vrednic proprietar. Înainte cu vre-o 6—7 ani onoratul domn *Petru Murășan Șireganul*, harnicul proprietar al comunei noastre *Șireag* a început vrednicul lucru în economia d-sale, cu o grădină de pomărit care e în mărime de 2—2¼ jugăre. Dinsul a sădit grădina cu pomi de tot soiul, pe cari amintitul domn îi cultivează cu toată sîrguința, nu numai pentru folosul domniei sale, ci și pentru esemplu bun al proprietarilor săteni, cărora le dă câte 2 sau 3 fiecărui sătean în cinste. Acest harnic proprietar dînd această pildă bună economilor noștri, este vrednic de toată lauda, cu atât mai mult, că după-cum am prins de veste are bunul gând să cinstească școalei noastre române greco-catolice această grădină. Bunul D-zeu să-i lungească firul vieții, pentru bunele sale fapte, atât al d-sale, cât și al soției d-sale, stimatei doamne *Maria Murășan* născută *Rus. Alexandru Rebrean*, poporean.

Petrecere în Sadu. Dumineca trecută Românii din Sadu au avut o frumoasă petrecere, aranjată la inițiativa Reuniunii pompierilor de acolo. A participat la petrecere popor și inteligență în număr foarte mare, petrecîndu-și în veselie și dragoste frățească până în zori. S'au jînut și toaste — more patrio, — dintre cari primul rostit de comandantul pompierilor, a fost în onoarea venerabilului Sava Popovici, protopop militar în pensiuine.

Legendar economic. Cu titlul *Legendar economic* pentru școalele economice, de repetițiune și adulți, — a eșit în tipar o bună carte, compusă de vrednicul învățător *Ioan Georgescu*. E tipărită în Blaj. Prețul 80 bani.

Conspirație contra Sultanului. Marți noaptea făptuitori necunoscuți au afișat prin toate stradele din Constantinopol placate, în cari anarchiștii înștiințează, că ori-cât de strașnică pază de ar ave Sultanul în jurul seu, totuși va căde victimă unui atentat anarchist în cele mai apropiate zile. Faima plănuitului atentat a produs mare agitație în Constantinopol. S'au luat tot felul de măsuri preventive pentru zădărnicierea lui.

Otrăvirea unei familii. Ioan Creciu din Bojur trăia în dușmănie cu vecină-sa Silvia Pascu, pentru-că îi sburătorea hoarele de prin curtea și grădina ei. Zilele trecute intrînd purcelul Silviei în curte la Creciu, acesta l'a ucis. De răsbunare Silvia Pascu, pîndînd când nu era nimenea acasă, a intrat în camera lui Creciu și a turnat strihnin în sticla cu oțet. Seara folosind soția lui Pascu oțet la sălata de crastaveți, peste noapte au murit otrăviți toți trei membrii familiei: soțul, soția și un băiat al lor de 6 ani.

Trupe internaționale în China. O revistă militară din Germania face statistică despre puterea armată a puterilor europene, cari s'au angajat să facă ordine în China. Conform acestei reviste sînt în Tien-Tin și împrejurimi 38.000 soldați europeni cu 114 tunuri. Din această armată iau parte la expediția contra capitalei Peking circa 30.000 soldați. După sosirea nouelor întăriri de trupe, pe la sfîrșitul lunii Septemvrie, în Tien-Tin se vor afla 78.000 soldați cu 280 tunuri. Afară de acestia Rusia ține la granițele nordice ale Chinei o armată separată compusă din 160.000 oameni. Numita revistă a calculat, că întreagă puterea armată care va opera contra Chinei, constă din 330.000 ostași cu 500 tunuri. Flota unită constă din 117 bastioane de războiu și 21 escadre de torpilor.

Metropolitul Moldovei, *Iosif Nănescu*, se află greu bolnav de hemoptisie. Persoanele din jurul seu sînt foarte îngrijorate de starea bătrînului prelat.

Pentru candidații de notari. În *Temeș-Moravița* (pretura Vîrșeșului) e vacant postul de notar-adjunct. Termin de concurs 1 Septemvrie. Dotație 1000 coroane salar și 60 coroane onorar pentru substituirea conducătorului de matricule.

La notariatul din *Bencecul-nemțesc* capătă imediat aplicare un tîner versat în agendele notariale. Remunerație 30 cor. la lună și provisiunea. Tot acolo capătă imediat aplicare un esecutor (diurne 3 coroane).

Mai puțin cu o fabrică de spirt. Fabrica de spirt a lui Rosenberger Bernat din Gilău a fost făcută scrum Mercuri în 8 August n.

Focuri. Marți a fost un foc în Șelimbăr, mistuind așa numita »șura popii« împreună cu toate bucatele adunate acolo spre păstrare din partea numărșilor economi, partea cea mai mare săraci. La stîngerea focului au ajutat și pompierii din Sibiiu.

Un alt foc a prefăcut în cenușe Luni două șuri cu totul ce se afla în ele în strada morii din comuna Gușteriță.

Impușcat Judele comunal Alexie Petrovici din Chizdia a fost impușcat Duminecă seara de făptuitor până acum necunoscut. Petrovici tocmai ședea la cină cu familia, când cineva a pușcat pe fereastră nimerindu-l drept în inimă.

Atacați de ursoaică. Cu datul de 7 August ni-se scrie din Bistrița, că în *Budacul-român* o ursoaică cu doi pui fiind atacată de un copil de păstor, ursoaica pentru a-și apăra puii s'a aruncat asupra copilului și trîntindu-l jos i-a tras pielea de pe cap. Copilul a trebuit dus la medic, ca să-i așeze înapoi pielea și să i-o coase. În aceeași zi ursoaica a atacat și pe un om din comuna Ardan.

Începe de vreme. Baug Móricz, un băiețel de 11 ani din Cluj, avea poftă de fumat și ca să facă seamă de bani a furat căpăstrul dela un cal al cărui stăpîn lăsase trăsura singură în stradă până să cumpere ceva din prăvălie. Cu cei 16 cruceri căpătați pe căpăstru și-a cumpărat tutun și fuma boierește când a fost prins. După închisoare de o zi la poliție, ștîngărelul a fost pus în libertate, după-ce mamă-sa restituise păgubașului paguba.

Perdereă Englezilor în Africa. Cu datul de 4 August ministerul de războiu publică o statistică despre câți soldați au pierit în războiul din Transvaal. Până la 4 August au căzut în lupte 272 oficieri și 2534 soldați, au murit în urma rănirilor 74 oficieri și 663 suboficieri și soldați, au fost făcuți prizoneri 59 oficieri și 2740 suboficieri și soldați, au murit în prinsoare 1 oficer și 85 soldați, au murit de boală 145 oficieri și 4937 suboficieri și soldați, în urma diferitelor accidente au murit 1 oficer și 47 suboficieri și soldați, din cauză de boală s'au reîntors acasă 1105 oficieri și 25.049 suboficieri și soldați. Suma tuturor perderilor e 37.779 oficieri, suboficieri și soldați. În această sumă nu sînt cuprinși cei cari zac bolnavi prin spitalele din Africa, al căror număr se estimează la 6—7000.

Cavalerul Schlesinger. O actriță italiană și coconul Schlesinger Paul din Ungaria, au făcut cunoștință înainte cu câteva luni în tren. Cavalerul a făcut ofertă să meargă la Ostende, ear' actrița a primit ofertul. După scurt timp de

vilegiatură în părechiă, Schlesinger a luat tâlpășița ducând și giuvaerele ac-triței în preț de vre-o treizeci mii de florini. În Londra însă, unde cavalerul Schlesinger cercă aventuri nouă, a fost prins și escortat la Brügge în Belgia, unde a fost osândit la robie pe trei ani.

Peste durerile de corp trec oamenii cu voe bună și umor. Mult timp însă aceasta nu poate dura, îndeosebi când e vorba de dureri reumatice, gicht și boale de nervi. Ni-se atrage deci atențiunea asupra unui mijloc și asupra acestor dureri, care ni-se pare vrednic a fi recomandat. Acesta e fluidul preparat de farmacistul și furnizorul de curte Ioan Francisc Kwizda în Korneuburg

lângă Viena, și e dovedit ca bun mijloc dietele și contra scrintiturilor, înțepinirea vinelor și musculaturii, frânturilor, sgârciturilor, apoi la întărirea prealabiă și după strapațe mari, marșuri lungi, etc. Numeroase atestaturi despre efectul preparat stau la dispoziția interesaiților. Detaluri mai jos.

POSTA REDACȚIUNII

Comăna. Credem, că e de prisos să mai publicăm scrisoarea d-tale, după cea publicată azi din Comăna.

Dlui A. Cr. Trebuie să cauți la posta din Sighișoara. Dela noi foaia se espedează

regulat. Feciorul d-tale o capătă mai curând fiindcă posta e în loc.

Dlui I. Șerb. Foaia s'a espedat abonentului numit. Cu nrul 31 s'au espedat nrii din 27—31, care credem că 'i-a primit.

Dlui A. Roșca, Basarabia. Foaia 'ți-se espedează regulat. Cearcă la posta din »Chişinău«.

I. S. în Ibașfalău. Dela »Asociațiune« nu se mai dau stipendii pentru meseriași.

Pentru redacție și editură reepensabil: **Andrelu Balteș.** Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: **Im'f. Karanball**

Publicațiune.

Din partea subscrisei primării comunale prin aceasta se aduce la cunoștință publică, că în **9 Septemvrie 1900 st. n. la 10 ore a. m.** se va exarênda edificiul comunal ce servește de *cârcimă* și *bolă* prin licitațiune publică pe un period de 2 ani începând din 1 Ianuarie 1901. [44] 1—8

Condițiunile de licitațiune stau spre vedere publică la primăria comunală unde în orele oficioase se pot privi.

Oferte instruate conform legii și provăzute cu vadiu de 10% dela prețul strigării de 480 cor. asemenea se primesc.

Sibiel, în 8 August 1900.

Primăria comunală:

Aureliu Hatiegan, **Oprea Costantel,**
notar. primar.

Anunț.

În hotarul **Deagului** (Dégh), comitatul Têrnavei-mici, se află de esarêndat **o moșie** în estensiune de **300 jugere** catastrale, și anume: 100 jugere arător, 195 jugere fênaș, 5 jugere viie, dreptul de cârcimărit, precum și supraedificatele necesare la economie. Reflectanții condițiunile de esarêndat le vor afla prezentându-se la subsemnata în persoană.

Deag, 29 Iulie 1900. [42] 3—3

Nina Tamaș.

Doi băieți

de 14—16 ani se primesc la învățătură în franzelăria lui

Petru Moga,

[45] 1—2 Sibiu, str. Cisnădiei, 44.

O casă de vânzare.

Subscrisul am cumpărat cu preț de 2400 cor. *școala cea veche*, care constă din 3 odăi, pivniță, curte, spațioasă, grădină cu pomi, situată la mijlocul comunii *Gârbova* (Szász-Orbo), o vînz pentru un adaus de 20% și speșele avute cu cumpărarea ei, sau pe bani gata, sau în rate anuale, în 5—10 ani sau pe termin mai mult sub unele condițiuni. [46] 1—2

Nicolae Suci,

proprietar și neguștor în *Gârbova* (Szász-Orbo).



8 medalii de aur.
19 medalii de argint.

Fluidul lui

Marca șerpe.

Dovedit de mult timp ca mijloc bun cosmetic (*frecare*) pentru întărirea vinelor și muschilor corpului omenesc.

Prețul:

1/2 flacon cor. 2.—

Veritabil numai cu marca de mai sus se capătă în toate farmaciile și drogueriile.

[32] 3—15

Deposit principal:

Farmacia cercuală, Korneuburg lângă Viena.



8 medalii de aur.
19 medalii de argint.

Kwizda.

Fluidul turisților.

Folosit cu succes la întărirea și recâștigarea forțelor după ture mai mari din partea turisților, bicicliștilor și călăreților.

Prețul:

1/2 flacon cor. 1.20.



Marca de text, eticheta și ambalajul scutite prin lege.

Marca de text, eticheta și ambalajul scutite prin lege.

Banca generală de asigurare

„TRANSILVANIA“

—|| întemeiată la anul 1868 ||—

în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii),

asigurează în cele mai avantajoase condiții:

contra pericolului de foc și esplosiune

edificii de ori-ce fel, locuințe și clădiri economice, magazine de mărfuri, mașine agricole, mobile, vestimente și rufe, carê și vite de tot soiul, produse de câmp și de recoltă etc. etc.;

asupra vieții omului:

în toate combinațiunile conform tabelor sale foarte variate, ca asigurări simple pe cazul de moarte, asigurări mixte cu termin, asigurări de copii, de zestre, rente vi-gere, asigurări cu plățirea de două-ori a capitalului, și cu polițe libere de premii etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală (sistem german).

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvire imediată.

Fonduri de rezervă și de garanție specială:

1,400.000 coroane,

plasate în scrisuri fonciare și în siguranțe pupulare.

Active cu finea anului 1899: **2 milioane 185 mii coroane.**

Stocul asigurărilor:

Valori asigurate contra incendiului:
64 milioane coroane.

Capitale asigurate asupra vieții:
9 milioane coroane.

Dela întemolere institutul a solvit:

2,825.645 cor. 62 bani pentru daune de foc și 2,498.042 cor. 10 bani capitale asigurate pe vieață
total: 5,323.687 coroane 72 bani.

Oferte și ori-ce informațiuni se primesc prin Direcțiune în Sibiu, la agenturile principale în Arad, Brașov și Timișoara, la agențele generale din Cluj și Budapesta, precum și la reprezentanții speciali în toate comunele mai mari.

Prospecte și tipărituri gratuit și franco.

[43] 2—15

Direcțiunea în Sibiu,
str. Cisnădiei nr. 5, etajul I., curtea I.

Magazin de fabrică
de oroloage, juvele, tot felul de articole de aur și argint,

JULIUS ERÖS

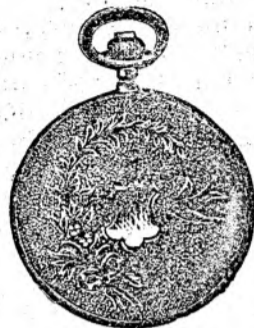
Strada Cisnădiei nr. 3. Sibiu. Strada Cisnădiei nr. 3.
(Edificiul „Transilvania“).

Fiecare obiect de aur sau de argint e examinat și probat din oficiu și pe fiecare bucată se poate vedea exact proba oficioasă (marca oficioasă); eu garantez în scris pe doi ani pentru mersul bun al oroloagelor mele. Toate comanda le efectuez imediat, pe lângă rambursă sau trimitere anticipativă a prețului, cu îngrijire.

Reparaturi de tot soiul se execută bine și conștientios.



Nr. 1.
Orologiu de argint remon-
toir, pentru dame; 30 mm.
diametru, cu capac de argint,
calitate bună fl. 6.75, cu cerc
de aur fl. 7.50, de oțel negru
oxidat fl. 6.50.



Nr. 2.
Orologiu anker-remon. de
argint, 50 mm. diametru, cu
capac dublu, toc guiloșat ori gra-
vat, 3 capace de argint, 5 rubine,
sorte tari, I. fină „Uraniawerk“
15 rubine, fl. 12.50.



Nr. 3.
Orologiu cilindru-em. de
argint, 48 m.m. diametru, cu
placă de cifre în email albă ori
colorată cu toartă ovală, arătător
de secunde, construcție bună so-
lidă, fl. 6.75.



Nr. 4.
Orologiu cil.-rem de argint,
48 mm. diametru, cu capac dublu,
în toc gravat frumos, sorte tari,
I. fabricat fin fl. 8.75.



Nr. 5.
Orologiu anker-remon. de
argint, 50 mm. diametru, capac
dublu, 3 capace de argint, 15 ru-
bine, cu cerc de aur, fabricat fin,
din sorte mai tari fl. 11.50, cu
construcție cil.-rem. fl. 9.50.



Nr. 6.
Orologiu de dame, rem., de
aur de 14 carate, 30 mm. dia-
metru, capac dublu, I. calitate,
guiloșat ori gravat fl. 25.—, în
toc de argint fl. 11.50.



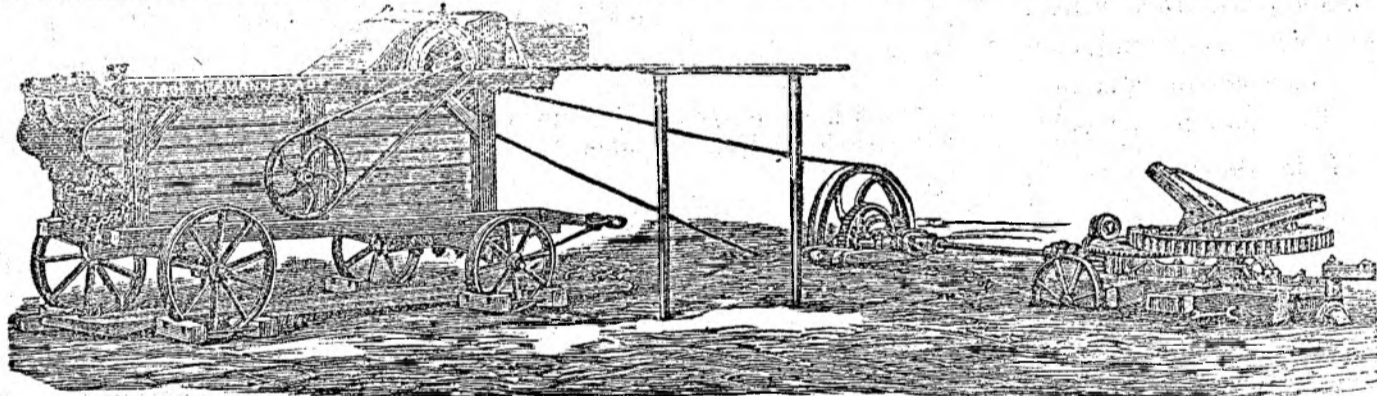
Nr. 7.
Orologiu cilindru-remt.
de argint nou, 48 mm. dia-
metru, luciu ori gravat, în formă
ovală, arătător de secunde, cu
placă de cifre albă, emailată,
I. calitate, fl. 4.50, cu capac
dublu fl. 5.80. Lanțuri de nik-
kel cu compas ori cheia 30, 40,
50, 60 cr.

Prospecte bogat ilustrate gratis și franco. Spedări cu rambursă ori pe lângă trimiterea înainte a prețului.

[44] 33-52

Marce postale din toate țările în plată.

Firma există dela 1857.



Firma există dela 1857.

Fabrică de mașini agricole

Sibiu, Poarta Cisnădiei, Andreiu Török, Sibiu, Poarta Cisnădiei.

Mașini de îmblătit provăzute cu cele mai noue și mai practice îmbunătățiri, pentru minat cu mâna și pârghia, cu sau fără scară pentru paie, mișcătoare și stabile, cu sau fără sită de pleavă.

Aparate de îmblătit trifoiu practice, pentru mașini de îmblătit de tot felul de sisteme.

Vânturătoare „Bader“ în 3 mărimi, cu 11 site. Moriște de treerat (ciur) „Patent“ propriu, cari se disting prin mers deosebit de ușor și fără șgomot și au fost de mai multe ori premiate.

Scripteț (pârghie) de cea mai bună construcție, mobil și stabil, pentru 1—4 cai. Trier (ciur de vânturat) de diferite sisteme. Mori de păsat și de făină.

Teascuri de poame și ulei și părți constitutive la acestea. Pluguri de diferite soiuri, Mașini de sfirmat cucuruz, grape, mașini de sămenat, pompe ect. etc.

[35] 5—

Representanța generală pentru Transilvania a universal renumitelor

motori de benzin și locomobile „Otto“ ale firmei „Langen și Wolf“ în Viena.

Cel mai ieftin, mai ușor și mai fără pericol trafic pentru economie.

Serviciu solid și prompt, prețuri ieftine, favorabile condițiuni de plătire.

Cataloage ilustrate franco și gratis.

Reparaturi se efectuează bine, ieftin și prompt.